

ÉLETTÜNK

XXIX. évf. 4. szám (29. Jahrg. Nr. 4)

Az európai magyar katolikusok lapja

1997. április

P. SZÓKE JÁNOS SDB:

ÚJ, HÚSVÉTI SZEMEKET

Olaszországban, az egyik alpesi faluban Húsvétkor régi szokást gyakorolnak. Reggel az első harangszóra a lakosok apraja-nagyja megrohanja a főtér közepén lévő kutat és a friss forrásvízben megmossák szemüket. Sokan nem is tudják, miért rohannak. Mint oly sok alkalommal, csak futnak a tömeggel. Valamikor vallásos jelentősége volt e szép szokásnak – "új szemekért" imádkoztak, mintegy "új húsvéti szemekért". Jobban akartak "látni". "Meg akarták látni", hogy mi újat hozott a feltámadás az ő életükben és az emberiség életében. Jobban akarták látni azt a Jézust, aki már nem halott, hanem él – közöttük. Ez a "látás" – "meglátás" is lassan 2000 éves lesz. A húsvéti események közvetlen hatással voltak Jeruzsálemben az alakuló keresztény közösségek életében. A történelem folyamán, a kereszténység terjedése idején is, a feltámadt Krisztus áll a fő helyen, a modern életünk minden napján szeretnénk látni az evangélium, a húsvéti örömhír terjedését.

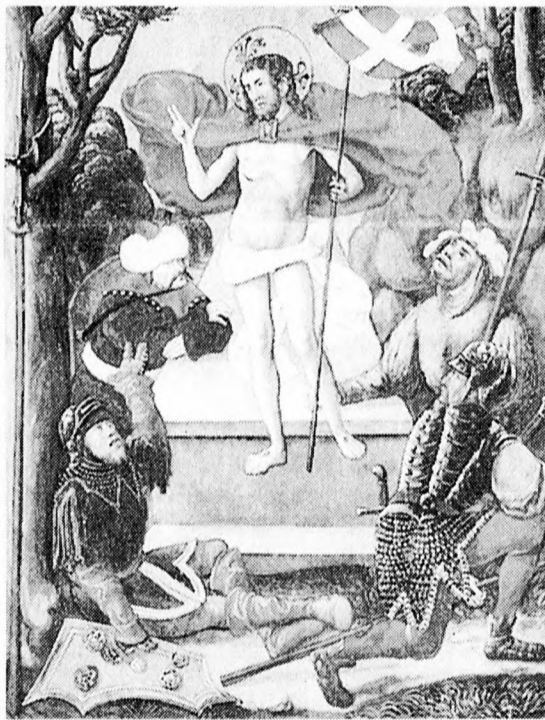
A feltámadás után Jézus áthatolt a zárt ajtón, és parancsot adott tanítványainak: "Amint az Atya küldött engem, úgy küldelek én is titeket." Feladatot bízott rájuk, küldetést kaptak. Az Egyház így megszületett és terjedt. Mindjárt a kezdetnél váratlan eset történt. Tamás apostol nem volt jelen. Társai elmondták neki, hogy látták az Urat, ő nem hitte. Ellenzéki lett: első a kritikusok, racionalisták és hitetlenek között. Nyugodtan hozzá lehetne őt is számolni azon filozófusok csoportjához, akiket a gyanakvás mestereinek neveznek. Talán még védőszenjtjük is lehetne. Tamás tudományos szakértőnek és törvényes jótállónak bizonyul. "Ha nem látom kezeim a szögek helyét, és nem tapinthatom meg oldalsebeit, nem hiszek." (Jn 20,24-28) Róla maradt fenn ez a kifejezés: "kézzel fogható". 2000 év után is azt mondjuk annak, aki mindenben és mindenben kételkedik, "Ne tamáskodj!"

Jézus mégis megengedte neki, hogy ujjával megtapintsa sebeit és a szögek helyét. Amit neki mondott, ránk is vonatkozik "Tamás, mivel láttál, hittél. Boldogok, akik nem láttak, mégis hittek".

Az apostolok Tamással együtt elfogadták a parancsot. Megszívték a küldetést, és mindent félretéve, elszántan nekiláttak a munkának. Lukács evangelista azt is közli, milyen nagy lelkesedés vezette az első keresztényeket: "Állhatatosan egy szívvel, egy lélekkel kitarítottak az apostolok tanításában és közösségében." Ez a lelki egység meghozta a maga gyümölcsét: "A hívek mind összetartottak és mindenük közös volt. Birtokaikat eladták és az árát szétosztot-

ták kinek-kinek a szüksége szerint."

Voltak, akik arról beszéltek, hogy ez volt az első keresztények életében a szocializmus és a kommunizmus. Tudni kell azonban, hogy ezt nem az osztályharc és osztálygyűlölet, hanem annak az ellenkezője, a szeretet hozta létre. Az eredmény is más volt. Lukács evangélista szerint viselkedésükkel a keresztények tanúságot tettek a feltámadásról és a világ előtt nagy volt a becsületük. Ezért terjedt el az Egyház nagyon gyorsan. Először Jeruzsálemben és Palesztinában, majd a Földközi tenger partján, de 20 évszázad alatt a világ minden zugát elérte.

KRISZTUS FELTÁMADÁSA

A Liptószentandrási oltárkép (1512), Budapesti Nemzeti Galéria

Jézus ezt megjövendölte. Költeményhez hasonló páldabeszédben így szólt erről: "Hasonlít a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet fog az ember és szántóföldjébe vet. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél. Sőt akkora fává nő, hogy az ég madarai rászállnak és ágai közt fészket raknak."

A katolikusok száma 1992-ben 998 millió volt. A gyakorlat szerint az évi gyarapodás 30 millió körüli, tehát meghaladta már az egymilliárdot. Az ortodox keresztények lélekszáma 160 millió, a Protestáns egyházaké legalább 570 millió. A világ lakói közül ezek szerint minden harmadik ember keresztény. A keresztény hit, a keresztény gondolat és a keresztény életstílus átfogta a világot. A kis mustármag tényleg hatalmas fává nőtt.

A számok ne szédítsenek meg bennünket. Minden korban volt visszaélés is. Egy időben Afrika északi része keresztény volt, de az izlám bomlasztó hulláma csaknem elsöpörte őket. Mi is tanúi

vagyunk a kommunizmus végzetes következményének. A történelem folyamán az emberiséget s az Egyházat egy rendszer sem tépázta meg annyira, mint az ateizmus. Nyílt üldözés már nincsen, de a bukott rendszer emberei helyükön maradtak. Európában a vallásszabadság még nem jelenti a vallás felvirágzását. Tényleg újra kell evangelizálni az óvodás kortól, ami még nem kezdődött el.

Az egyházat 2000 éves történelme folyamán gyakran megrázó egyéb események is sújtották. Biztosak lehetünk benne mégis, hogy az egyház Isten népének végleges helye a történelemben. Tagjai bűnös volta megviseli ugyan, de mégis választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből

Imaszándékok

ÁPRILISRA

1.

Imádkozzunk, hogy a 46. Eucharisztikus Világkongresszus felkeltse és elmélyítse a valódi keresztény szabadság érzékeltetését – ami az önátadó szolgálatban jut kifejezésre.

Az Eucharisztikus Világkongresszusokat mindig más földrészekben, más városokban rendezik meg a legméltóságosabb oltáriszentség tiszteletének aktualizálására és emelésére. Ünnepléses szentmisék, előadások, pódiumbeszélgetések, szentségimádás s i.t. szolgálják helyi határokon túl is egy-egy vidéken-városban az oltáriszentség tiszteletének megújítását, érthetővé és elfogadhatóvá tételét.

Kezdeményezője Tamisier Émilie volt, aki 1874-ben az oltáriszentség tiszteletére zárandokutat szervezett Avignonba. 1881-ben Lille-be tartott a zárandokút.

A gondviselés által vezetett fejlődésben a zárandoklat átalakult Eucharisztikus Kongresszussá. 1907-ben Metzben, 1908-ban Londonban tartották. Számuk mára elérte a 45-öt, az utolsót Sevillában tartották 1993-ban, a 46.-at pedig Breslauban rendezik „Keresztény szabadrap” címmel, 1997 május 25 és június 1 között. Nemzetközi Kongresszusok mellett tartottak nemzeti kongresszusokat is.

Miután korunkban elterjedt a hiedelem, hogy csak a földi dolgok számítanak s annyit érnek, amennyi hasznot hoznak, az Eucharisztia tisztelete erősen csökkent, lelanyhult. Ezért fontos – miként a "szentévek" meghirdetésénél – egyes hitigazságok kiemelése, ami a kor éveiben feledésbe látszik merülni.

Sokan a keresztény szabadságon semmit sem értenek, nem is érdeklődnek utána, nem is érdekli őket. A 46. Világkongresszus szól ezekhez az emberekhez is – akár igénybe veszik az ajánlatot, akár nem. De szól a hívőkhöz is és alkalmat ad nekik eucharisztikus tiszteletük elmélyítésére.

A lelkekben végbemenő "kegyelmi siker"-hez mi is hozzájárulhatunk buzgó imádsággal.

2.

Könyörögjünk a Hongkong-i keresztény közösségért, hogy továbbra is a hitről és a hithirdetés egységéről tanúságot tegyenek és az egész kínai nép számára a keresztény párbeszéd megvalósítói legyenek.

Ismert tény, hogy Hongkong ebben az évben visszakérül az angol fennhatóság alól kínai fennhatóság alá. Keresztény értelemben ez új lehetőséget nyit meg a tanúságtétel csendes, de erőteljes gyakorlására. Nehéz lesz főként, ha ezzel anyagi, előrejutási vagy más hátrányokra kell számítani a még mindig hatalmas kínai kommunista vezetés részéről. Lehetséges, legalábbis nem kizárható a vértanúság vagy börtönének kényszerű viselése sem. A szabadságon elviselt évtizedes stresszhatás szenvedési értéke sem kevés. Az Egyház mindig a szenvedők által kiesített kegyelemforrásokból is élt. Imádkozzunk, hogy bátran tegyenek tanúságot és hűségesen kitarssanak Krisztus és az Egyház mellett.

Fejős Ottó

P. Szóke János szalézi atya nemrég töltötte be 70-ik életévét. Áldásos munkája mellett hosszú időn át lelkes támogatója és főszerkesztője volt az "Életünk"-nek. Szívvel gratulálunk jubileumára és kérjük Isten bőséges áldását életére.

A szerkesztőség

(folytatás a 2. oldalon)

HÚSVÉT ÖRÖME

A megváltásra igényt nem tartó ember önsajnálkozó panaszaira és kritikus kérdéseire sokféle feleletet kap, de egyikük sem helyettesíti a feltámadt Krisztust, mert az élet-halál kérdésében senki sem vesz minket olyan komolyan, mint Isten, aki azért teremtett, hogy Őt megismerjük, Őt szeressük, neki szolgáljunk és vele örökké éljünk (Katekizmus).

A világ fecsegően tudálékos tud lenni, de a halállal szembesülve megtorpan. Bármennyire is növekszik a választék a világnézetek önkiszolgáló boltjaiban, a test feltámadásának örömhírét csak az Egyház kínálja.

Mennyei Atyánk, amikor engedelmességünkkel barátságát elvesztettük, nem hagyott minket a halál árnyékában, hanem üdvözítőül elküldte egyszülött Fiát, aki halálával és feltámadásával újításteremtette az életet. (IV. Misekánon)

Míg az istentelen ember crédója a test feltámadásának tagadása, addig az alig hívők már csak szimbólikusan szellemileg vallják a „hiszem a test feltámadását”. De, ha Isten testet öltött, hogy az embert megváltsa, akkor a megváltás műve nem a test feltámadásában teljesül be? Jézus nemcsak tanított és lelkisérülteket gyógyított, hanem beteg, fogyatékos embereknek is visszaadta testi épségét. Sőt, Jairus halottnak nyilvánított serdülő lányát (Mk 5,38-42), a koporsóban lévő Naim-i ifjút (Lk 7,14) és a már sírban lévő, hullaszagú Lázárt (Jn 11, 38-44) újra életre keltette.

Jézus születésétől kézzelfogható ember volt, aki megmutatta isteni hatalmát a változó és rothadó anyag felett. Ezek után pont az Ő keresztfeszítette és összetört Teste ne dicsőült volna meg? Húsvét után Jézus többször megjelent tanítványainak. Látták, érintették, vele ettek-ittak, ... ráismertek, noha más volt. Az apostolok már nem mertek ostoba kérdésekkel előállni, már nem próbálták saját elképzelésüknek megfelelően befolyásolni, nem félték, hanem csodálkoztak, örültek és lángolt a szívük.

A történelmi Jézus tehát azonos hitünk Krisztusával, aki feltámadása után megdicsőült testén viselte szenvedése sebeit, mint az örök élet ékszerét. A megváltás nem törli el önazonosságunkat, hanem beteljesíti azt. Ne fosszuk meg magunkat kishitűségünkkel Húsvét örömetől.

Molnár Otto (Párizs)

AZ ÚJRAHÁZASODOTT ELVÁLTAK ÜGYÉBEN

Rómában a Pápai Család Tanács háromnapos teljes ülésén az elváltak és polgárilag újraházasodottak lekipásztori gondozását vitatták meg. Mindenek előtt hangsúlyozták, hogy az érintett személyek az egyház tagjai és azok is maradnak, mivel részesültek a kereszttség szentségében és megőrizték keresztény hitüket. II. János Pál pápa a találkozó résztvevőkhöz intézett beszédében Krisztus tanítására utalt, amely a házasság felbonthatatlanságát hirdeti. Ismételtén leszögezte: az újraházasodott elváltak nem járhatnak szentáldozáshoz, mivel "életállapotuk objektíven ellentmond a Krisztus és egyháza között fennálló szeretetkapcsolatnak. Ez vonatkozik a gyónásra is".

*

Az Apostoli Szentszék Bíróháza, a Rota Romana – amelynek feladata a házassági ügyek elbírálása, az elmúlt évben 120 esetet vizsgált meg. A 120 házassági ügyből mintegy 100 ingyenes védelemmel zajlott le és 40 házasság esetében mondták ki a házasság érvénytelenségét (semmisségét). VR

Olvassuk együtt a katekizmust

1997 Jézus Krisztus éve. Urunkat és Megváltónkat, a "világ világgóságát" elmélyültebben megismerve is odaadobban szeretve készülünk születésének 2000. évfordulójára. Keresztény életünk középpontjában Jézus Krisztus van, ez év mégis újat hozhat minden kedves olvasónknak: az Istenemberbe vetett hit megalapozását.

"Ha Krisztus nem támadt volna fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiábavaló a ti hitetek is" (1 Kor 15,14). A feltámadás mindenekelőtt megadja a megerősítést mindannak, amit Krisztus tett és tanított. „Minden igazság, még az emberi szellem számára legkevésbé érthető is, elnyeri a maga isteni igazolását, ha feltámadásában Krisztus végérvényes igazolását adja meg a maga isteni tekintélyének, amit egyébként megígért”. Jézus Krisztus feltámadásának kérdése Isten mindenhatóságába vetett hithez vezet el bennünket.

Beszélgőtársaim csendes és várakozó magatartása ennél az utolsó mondatnál megváltozott, ezer kérdéssel ostromoltak: "bizonyítsam be, amit sem elképzelni sem emberi ésszel elfogadni nem képesek". Minden hasonlat sántít, tehát a következő is: a börtönleírások sok-sok könyv témája. Akik számos évet raboskodtak, alig tudnak mást továbbadni mint személyes jelenlétük, hitelük és emberi méltóságuk megjelenését. Küszködnek azzal a nagyközönség számára elképzelhetetlen, elfogadhatatlan és hihetetlen világgal, amit megélték. Abban a pillanatban, amikor tanúk szavahihetőségére hivatkoznak, megváltozik a helyzet: olyan "valóságot" vagyunk kénytelenek elfogadni, amelyet emberi "józan eszünkkel" jobb esetben kétkedéssel fogadunk el.

"Minden, ami csak ezen a húsvéti napon történt, elkötelezett minden apostolt – és különösképpen Pétert – egy új korszak építésében, amely húsvét reggelével kezdődött. Mint a Feltámadott tanúi megmaradnak az Egyház alapköveinek. Az első keresztény közösség hite meghatározott emberek tanúságtételére alapoz, akik ismertek voltak a keresztények között, és többségben közöttük is éltek. "Krisztus feltámadásának" ezek a tanúi elsősorban Péter és a tizenkettő voltak, de nemcsak ők; Pál nyíltan beszél több mint ötszáz személyről, akiknek Jézus egy alkalommal megjelent, rajtuk kívül Jakabnak is és minden apostolnak.

A tanúságtételek tükrében lehetetlen úgy magyarázni Krisztus feltámadását, mint a fizikai renden kívül eső dolgot, és nem ismerni azt, mint történelmi eseményt. A tényekből az következik, hogy a tanítványok hitét kemény próbára tette Mesterük szenvedése és keresztthalála, amit ő maga előre közölt velük. A szenvedés által kiváltott megérzések olyan nagy volt a tanítványokban, (mindegyikben vagy legalábbis néhányban közülük), hogy a feltámadás hírében nem hittek azonnal. Távol attól, hogy a közösséget misztikus elragadtatásban mutatták be az evangéliumok. A tanítványokat úgy mutatják be, mint akik megrendültek, "szomorú arccal" és megrémültek. Ezért nem is adtak hitelt a sírtól visszatérő szent aszsonyok szavának, azokat "üres fecsegésnek tartották". Amikor Jézus megjelent a tizenegynek húsvét estéjén, szemükre vetette "hitetlenségüket és szívük keménységét, mert nem hittek azoknak, akik látták őt feltámadottan".

Krisztus feltámadásának tényével szembesülve a tanítványok még akkor is kételkedtek, mert annyira hihetetlen dolognak tűnt előttük: azt hitték, hogy kísértetet látnak. "Örömükben még min-

dig nem mertek hinni és ámulatba estek". Tamás is megismerte a kétkedésnek ezt a próbáját, és még az utolsó megjelenésekor – amikor mint Galileában történekről emlékezik meg Máté – "voltak néhányan akik kételkedtek" (Mt 28,17). Éppen ezért az a feltételezés, amely szerint a feltámadás voltaképpen az apostolok. hitének (vagy hiszékenységének) az eredménye, megalapozatlan. Ellenkezőleg, a feltámadásban való hitük – isteni kegyelem működése folytán – a feltámadott Krisztus valóságának közvetlen megtapasztalásából született."

Sok örömmel olvastuk el újra és újra az előbbi idézetet, és közös megegyezéssel döntöttük el kiírását, hogy a kedves olvasó előtt is látható legyen. A Katekizmus korunk alapvető támadásaira válaszol és cáfolja azokat, mint a tudatos és előre elhatározott hitetlenség gyümölcseit: "Mi jögon támadom és teszem nevétségessé azoknak az embereknek börtön-éveit, akik nem kitalált mesékkel állnak elő, hanem valóságos tényekkel." A jószándékú ember Krisztus Urunk feltámadásába vetett hitét a szavahihető tanúk megbízhatósága miatt hittel fogadja és a mindenható Istenbe vetett bizalommal éli meg.

Az elkötelezett hívő a keresztény házasságban éli meg azt "az áldott éjszakát, amely egyedül volt méltó arra, hogy ismerje az órát, amikor Krisztus a halottak közül életre támadt." Megéli a bűnbánat szentségében hogy az Úr halálával megment a bűntől és feltámadásával megadja az életet: az Isten kegyelme által istengyermeki életünk valóságát. A feltámadott testvérei vagyunk és megünk hírül adni a Feltámadott minden testvéreink: *Az Úr valóban feltámadott és mi is, találkozunk vele, Ő a mi jövőnk feltámadásunk kezdete és forrása.* "A feltámadott Krisztus a beteljesedésre való várakozás közepete ott él hívei szívében. Benne a keresztények megízlelik "az eljövendő világ erőit" (Zsid 6,5). Életüket Krisztus átvitte az isteni élet kebelére. Ő meghalt mindenkiért, hogy, akik élnek, már ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki meghalt és feltámadott értünk".

Szabó József (Offenburg)

„ÚJ HÚSVÉTI SZEMEKET“

(folytatás az első oldalról)

elégge az Egyházat, szintén így gondolkodnak. Az is lehetséges, hogy családunk valamelyik tagja is a mi példánkra vár. Figyelnek ránk és rólunk ítélik meg az Egyházat. Ha hitünk töretlen és keresztény életünk következetes, erősíthetjük az ő hitüket is.

1997 Húsvétja hamar elmúlik. Az Úr feltámadása meghatározó lesz életünkben, ha közösségben maradunk az életre kelt Krisztussal. Ha Ővele és szeretteinkkel "egy szív és egy lélek" leszünk, ez be is fog következni. Mindenki a maga helyén: a családban, a kis- és nagy magyar közösségben, az iskolában és a munkahelyen. Aki így él, ahhoz szól Jézus szava. "Boldogok, akik nem láttak és mégis hittek."

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőnkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.

MEGVÁLTOTT BŰNÖSÖK VAGYUNK

A történelmi események és azok ritmusa állandóan változik és ha nincs kellő jövőképzés, elkezdünk jubileumokat, évfordulókat ünnepelni. Így lesz gyakori visszafordulásból helybentopongás.

János-Pál figyelmeztet bennünket, hogy ne rögzített időpontokra, hanem az üdvösséget hozó eseményekre figyeljünk. Úgy kell tehát aktualizálni Szent Márton 1600 éves jubileumát, hogy példáját követjük. Ugyanez vonatkozik a 80 évvel ezelőtti Fatima-i Mária jelenésekre. Vagyis bűnbánó lelkiülettel tudatosítani magunkban, hogy megváltásra szorulunk. Ebben segít nekünk Szűz Mária, az áldás és kegyelem közvetítője. Így lesz a fatimai csoda húsvéti gyertya, amely korunk és életünk sötétségében világít. Ezért mondhatjuk bűnös emberként is, hogy a jövő biztosabb, mint a múlt. Erre figyelmeztet minket az Evangélium: a Jézust tagadó Péter és az áruló Judás között a különbség, hogy az egyik megtért, a másik nem. A Bűnbánó lator üdvözült, a másik nem. Kereszténynek lenni tehát nem azt jelenti, hogy jobbak vagy tökéletesebbek vagyunk, mint mások, hanem, hogy megváltott bűnösök vagyunk. Ez nagybőjt tanítása és Húsvét öröme.

A párizsi magyar Értesítőtől

A PÁPAI ÁLLAMTITKÁRSÁG ÚJ MAGYAR MUNKATÁRSA

A Vatikáni Államtitkárságon a nyugalomba került msgr.Radics utódként Somorjai Ádám bencés atya lett a német nyelvterülettel és Magyarországgal kapcsolatos ügyek referense. Somorjai Ádám germanisztikai, történelmi és teológiai tanulmányok után 1980-93 között Pannonhalmán volt gimnáziumi tanár, azóta Rómában a Szent Anzelmo bencés központban a Pápai Liturgiai Intézet elnökének titkáráként tevékenykedett.

JEZSUITA STATISZTIKA

A magyar jezsuita rendtartomány személyi állománya:

Létszám: a magyar rendtartományhoz 1996 december közepén 156 személy tartozott: 97 pap (70), 21 kisegítő testvér (68), 16 tanuló rendtag (25), 22 novícius (23). A zárójelben látható számok a csoport átlag életkorát jelzik.

Földrajzi megoszlás az állandó lakhely szerint: Magyarország 109, Kanada 13, Olaszország 7, USA 6, Ausztria 5, Németország 5, Belgium 3, Szerbia 2, Brazília 1, Dánia 1, Libanon 1, Norvégia 1, Románia 1, Svájc 1.

A fiatalok tanulmányi helyei: Dublin, Gries, London, München, Oxford, Párizs, Róma, Torontó.

Novíciusok származási helye: Magyarország 12, Románia 10.

Misszionáriusok jogilag nem tartoznak ugyan a magyar rendtartományhoz, de a szeretet szálai összekapcsolnak. Már csak nyolc magyar jezsuita dolgozik a missziókban: Taiwan 3, Fülöp-szigetek 2, Japán 2, Libanon 1.

Jezsuita Tájékoztató, 1997 január 1

AZ EGYHÁZI INGATLANOK ÜGYÉBEN

Mint már jelentettük, Horn Gyula miniszterelnök a négy legnagyobb egyház vezetőjével megállapodott abban, hogy a törvényben előírt határidőt 2001-ről 2011-re teszik át. Kb. 1200 ingatlan visszaadásáról van szó és további 2400 létesítmény pénzbeli kárpótlásáról. MK.

TÜTTŐ GYÖRGY (London):

EGYHÁZI JUBILEUMOK MAGYARORSZÁGON 1997-BEN

Amíg a mult év millicentenáriumi ünnepe a magyar nép végleges letelepedéséről, honfoglalásáról emlékeztek meg, a mostani év egyházi jubileumai Magyarországon arra emlékeztetnek bennünket, hogy a magyar nép nem elszigetelt közösségként akart élni Európa szívében, hanem mint kereszténnyé lett nép rájött, hogy nemzeti mivoltának megőrzése és fennmaradása céljából nagyon szükség van más népekkel való szoros baráti kapcsolatok ápolására. Már tavaly is voltak egyházi jubileumok, mint például a pannonhalmi bencés apátság 1000 éves fennállása, amit a Szent Atya is megünnepelt szeptemberi látogatásával; továbbá Szent István és a bajor herceg, Boldog Gizella házasságkötésének 1000-

ik évfordulója; a velencei származású Szent Gellért csanádi püspök vértanúhalálának 950-ik évfordulója és végül a Pécs melletti Mecseknádason született Scóciai Szent Margit születésének 950-ik évfordulója. Ezek a jubileumok is, de különösen az ideiek, az európai keresztény közösséghez való tartozásunk bizonyítékai.

Ez azért fontos, mert mostanában sokat hallunk Magyarországnak az európai közösséghez való integrációjának szükségességéről, ami nem új dolog, hanem már kezdettől fogva fontos szerepet töltött be történelmünkben és Európa történelmében is. Multunk alapján mi a nyugateurópai közösséghez tartozunk, ehhez történelmi jogunk van.

I. TOURS I SZENT MÁRTON HALÁLÁNAK 1600-ik ÉVFORDULÓJA

Az első jubileum olyan szenttel kapcsolatos, aki ugyan félezer évvel a magyar honfoglalás előtt élt, de mégis hozzánk tartozónak tartjuk, mert Sabariában, a mai Szombathelyen született, a római birodalom Pannónia nevű tartományában, 316 vagy 317-ben. Szent Márton, Gallia és a frank birodalom nemzeti szentje. Atyja, a császári haderő katonai tribunusa és édesanyja még pogányok voltak, s így Márton is pogány környezetben nevelkedett fel. Első éveit a felsőolaszországi Paviában (Ticinum) töltötte, ahol tizenkét éves korában, szülei akarata ellenére, a keresztiségre készülők (katekumenek) közé kérte felvételét és hat évi előkészület után vette fel a keresztiséget. Ez akkor történt, amikor Konstantin és Licinius császár kiadta a „milánói rendeletet”, amely a kereszténységnek teljes elismerést és szabadságot biztosított. Az Egyház fejlődése eddig nem ismert ütemben haladt előre, mind polgári és társadalmi, mind pedig politikai vonalon. Az egyházi törvények birodalmi törvények is lettek, s ez magával hozta az állam és Egyház közötti szoros viszonyra járó veszélyeket is.

Magyar vonatkozást is megemlítve, szeretném megjegyezni, hogy amikor őseink a Kárpát-medencében letelepedtek, nem egy laktalan világot hódítottak meg, hanem joggal feltehetjük, hogy az ott élő népek, tehát Pannónia lakói is, beolvadtak a magyarságba. Pannónia őslakosága keveredhetett rokonainkkal is, a hunokkal és avarokkal és így „őseink” fogalmában több korszak népeit is érthetjük, tehát Szent Márton pannonhalmi őseit is.

Folytatva Márton történetét, tizenöt éves korában, még mint katekumen, katonai pályára lépett és hamarosan, tizenhét éves korában már a tiszti rangot is elérte. Körében egyre nagyobb tiszteletet váltott ki fegyveres és felebaráti szeretettel gyakorló életmódjával. Ebből az időből ered az a történet, hogy egy hideg téli napon Amiens város kapui előtt fél köpenyét egy didergő koldusnak adta. Legtöbb képábrázolás ezt a jelenetet örökíti meg. Ez 334-ben történt, s röviddel utána felvette a keresztiséget, búcsút mondott a császári szolgálatnak és az egyházi szolgálatot választotta. Hilarius, Poitiers-i püspök feladta neki az alsó egyházi rendet, mint exorcista, de Márton nem maradt Poitiersben, hanem szüleihez visszatérve, édesanyját a kereszténységre térítette, majd utána, régi vágyát teljesítve a Genova melletti Gallinari szigeten remeteként élt. Ennek egyik oka az volt, hogy abban az időben az arianizmus eretneksége sok gondot

okozott neki hite gyakorlásában, főleg ariánus püspökök részéről. Egyházi főnökét Hilarius püspököt is száműzték az ariánusok, de amikor császári rendeletre visszahelyezték püspöki székébe; Poitiers-be, Márton is követte. Nem mondott le a remete-életéről, mert a város mellett egy remetecellát épített magának, ahol igen sok követőre talált, így lett ez a hely Ligugé kolostor. A Mar-moutier-i kolostorral együtt, amelyet Márton 375-ben Tours közlében alapított, ez lett a gallus-frank monasztikus mozgalom anyaháza és központja, 150 évvel megelőzve Szent Benedek Monte-Cassinó-i alapítását.

371-ben megünnepelték a Tours-i püspöki szék. A nép és a papság nagy többsége Mártont választotta meg új püspöknek. Néhány püspök és pap ugyan megbotránkozott szegényes külsején és askétikus életstílusán, de ez őt

HUSVÉTI HIMNUSZ

(Aurora lucis rutilat)

Fénylik az nap fényességgel,
Zöng az ég nagy dicsérettel,
Ez világ örül örömmel,
Ordít az pokol rettegéssel.

Mert az erős király Krisztus
Halál erejét elvevé,
Pokol torkát bérekeszté,
Minket nagy kintul megmenté.

Koporsóban temetteték,
Vitézektől őrizteték,
Hatalomban dicsekedék
Halál tőle győztteték.

Te, kegyelmes király Krisztus!
Bírad az mi sziveinket,
Hogy tenéked dicséretet,
Mondhassuk és dicsőséget.

Kérünk téged, Krisztus Jézus,
Ez husvéti örömmünkben,
Ótalmazz minket mindenben,
Testi-lelki veszedelemben.

Hálákat adunk tenéked,
Ki az halálból felkele,
Uralkodol most Atyáddal,
És Szentlélek Úristenvel.

Amen.

Ismeretlen fordító (Batthyány-kódex 1550-60 k.),

nem zavarta. Életét, munkásságát teljesen a hívek szolgálatára szentelte, a nép pedig mint atyját tisztelete és szerette. Sok csodás gyógyulás kísérte apostoli tevékenységét, az egész ország beszélt csodás tetteiről. Ellenfeleivel szemben megbocsátó és türelmes főpap volt és a felebaráti szeretet gyakorlásában az erény magas fokát élte. A történelem lapjai úgy emlékeznek meg róla, mint az irgalmas szamaritanus.

A nép hamarosan halála (397) után szentként tisztelete. Egyike az első vértanúknak, akinek az ógyház megadta ezt a tiszteletet. A templomok, kolostorok, városok, várak ezreit nevezték el róla. Tours-i sírja a középkor egyik elismert zarándokhelye. Pannonhalmi Várhegyén Nagy Károly az avarok feletti

(folytatás a 4. oldalon)

MAJOR MÁRK (Essen):

II. Szent Adalbert ünneplése Esztergomban

1997 április 27-én emlékezik meg az első magyar egyházmegye, az esztergomi érsekség védőszentjének, Szent Adalbert prágai püspöknek vértanú-halála ezredik évfordulójáról. Ezen egyházi ünnepségen, más nyugat-európai püspökséggel együtt az esseni egyházmegye is képviselteti magát. Ezzel a világegyház nem csak Adalbertet akarja megtisztelni, hanem azt is ki akarja fejezni, hogy a magyar nép keresztény hitre térítése az akkori Európa számára döntő fordulatot jelentett.

„A magyarok nyilaitól ments meg, Uram minket.” Imádkoztak Nyugat-Európa népei, midőn pogány kalandozó őseink hol itt, hol ott megjelentek száguldó lovaikon. Ezek a magyarok nyilaitól féltő népek elfelejtették már, hogy nem is olyan régen az ő pogány őseik is megújuló rohamokat intéztek a már keresztény Római Birodalom ellen. Most ők hiányolták a Kárpát-medence új lakóiban azt, amit egykor tőlük kért Róma: kereszténységgel együttjáró megtelepedett életformát.

A magyarok keresztény hitre térítése hazájuk földrajzi elhelyezkedésénél fogva, mind a Kelet-Római-Birodalomnak, mind pedig Nyugat-Európának egyaránt érdekében állt. Ezért a térítés a honfoglalás után hamarosan mindkét oldalról elkezdődött. Bulcsú vezér már 948-ban megkeresztelkedett Bizáncban. Keresztapja maga császár, Bóborban született Konstantin volt. Az erdélyi Gyula vezér is itt keresztelkedett meg, egy szerzetes is hozott magával, kit a pátriárka előzőleg „Turkia”, azaz Magyarország püspökévé szentelt.

Rómában XII. János pápa 963-ban egy Zakeus nevű püspököt bízott meg a magyarok megtérítésével. Zakeus azon-

Einsiedeln-i bencés szerzetes, akit II. Henrik bajor herceg küld téríteni. Mennyi térítő jött Magyarországra, azt nem tudjuk. Mindenesetre a komoly térítő munka csak két évtizeddel később indult meg Adalbertnek, Prága püspökének jöttével. Adalbert apai részről fehérhorvát eredetű szláv volt. Magdeburgban tanult, majd 982-ben Prága püspöke lett, de a csehek nem nagyon hajlottak a kereszténységre. Ezért lemondott püspökségéről és a szentföldre akart menni. A monte-cassióni bencések azonban lebeszéltek tervéről. Belépett a római Szent Elekről és Bonifácra elnevezett monostorba. Innét a csehek visszacsalogatták Prágába. Cseh hívei magatartásán azonban ismét elkedvedlenedett és 994-ben újra Rómába indult. Útbajettette Magyarországot. Géza fejedelem oly szívesen fogadta, hogy elment ugyan Rómába, de csakhamar visszatért Gézához. Vele jöttek udvari papja Asztrik, Anasztáz és hűséges iskolatársa, Radla. Adalbert nagy lelkesedéssel fogott hozzá a misszióhoz. Géza fiára különösen is nagy hatással volt Adalbert lángoló buzgalma. Ez a hatás mélyen megmaradt az ifjú herceg lelkében. Adalbert két évet töltött Géza udvarában. A mainzi érsek kérésére a pápa harmadszor is visszaküldte Prágába (996) azzal, hogy ha a csehek most sem fogadják el, keleti szláv misszióba kezdhet. A csehek most sem voltak jobbakk. Ezért Adalbert 997-ben Lengyelországba ment. Még ugyanabban az évben elérte, ami után egész életében vágyódott: a vértanúságot. Danzig közelében a pogány poroszok ölték meg. István herceg halála máig élő emléket állított neki: mint király őt tette meg az első magyar egyházmegye, az esztergomi érsekség védőszentjévé. Adalbert bencés kísérő a püspök halála után visszatért Lengyelországból Magyarországra. Ők lettek a pécsváradi apátság első lakóivá. Asztrik pedig, István koronakerő köve, később kalocsai érsek.

Adalberttel egy évben halt meg Géza fejedelem is. A központi hatalom megújításával, a keresztény hittérítők befogadásával s a külső béke biztosításával ő vetette meg a magyar királyság alapjait. Tudatában volt országának két nagyhatalom közötti földrajzi elhelyezkedésével. A Bizáncban megkeresztelkedett magyar főember, az Erdélyben uralkodó Gyula leányát, Saroltot vette feleségül. A keresztiséget azonban nyugati térítőktől vette fel és fiának, Istvánnak is nyugati herceglányt, a bajor Gizellát szemelte ki feleségül. Apja politikáját követte István is, aki ugyan a pápától kért koronát, de fiának, Imrének Bizáncban keresett menyasszonyt. Kettőjük bölcsessége egy évezredre szabta meg nemcsak a magyar egyház, hanem a magyar nemzet történelmét is. Az erős német térítői munka ellenére a magyar egyházszerzett független lett Passaustól, illetve Salzburtól és ezáltal az ország a német császárságtól.

Géza a Pilis ősréngetegétől és a Dunától védett Esztergomba tette át székhelyét. Itt született fia, István. Itt lett az első magyar egyházmegye székhelye. István kegyelete pedig sugalta, hogy az első magyar székesegyházat vértanúvá lett tanítója, Szent Adalbert püspök emlékének szenteltesse.

Essen, 1997 március

GYERMEKEKNEK

Ha valamikor rossz fát tettél a tűzre, pl. szüleidet megbántottad, biztosan éreztél már egy kellemetlen nyomást a gyomrod táján, és óhatatlanul is azon kaptad magad, hogy szorongás kerít hatalmába. Vajon hogyan fognak reagálni a szüleid? - töprengtél kétségbeesve és feszülten várakoztál.

Mekkora volt a felszabadultság érzése benned, amikor azt tapasztaltad, hogy szüleid egyáltalán nem haragszanak, és teljesen úgy viselkednek, mintha mi sem történt volna. Új lendületet nyertél ettől az egyszerű megoldástól, újra nevetni tudtál szüleidre, széles ívben kerültél minden olyasmit, amivel egy kicsit is kedvüket szeghetted volna, és biztosra vetted, hogy még szorosabb lett a kapcsolat köztetek.

Vagy kivel nem fordult volna elő, hogy az iskolában szemlesütve lapult, amikor a tanár kiszemelte azt, akit feleltetni szándékozott. Szinte beleolvadsz az iskolalapba, ha valamilyen oknál fogva nem tanultad meg a leckét. Keserves, szorongással teli pillanatok azok, amíg a tanár töpreng, válogat.

Milyen súlyos kő esik le a szívedről, amikor a tanár kimondja egy másik gyerek nevét. Mennyire fogadkozol, hogy többé nem hozod magad ilyen kínos helyzetbe, hanem tanulsz szorgalmasan. S csakugyan, ezek a nehéz percek mintha megsokszorozták volna erődöt, nekiveselkedsz a tanuláshoz és igyekszel bepótolni mindent.

Hasonló szorongás fogta el Jézus tanítványait is, amikor látták, hogy Mesterüket elfogják, elítélik és kivézik. Igencsak kellemetlenül érezhették magukat a saját bőrükben. Megszégyenültség és félelem kerítette őket hatalmába. Attól tartottak, hogy ők is hasonló sorsra juthatnak. Még az utcára sem mertek kimenni.

Ilyen „idegtépő hangulatban,” a hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz. Odaérve látta, hogy a követ elmozdították a sírtól. Erre elfutott Simon Péterhez és egy másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és hírül adta nekik: Elvitték az

Urát a sírból, és nem tudom, hova teték!

Péter és a másik tanítvány elindult, a sírhoz sietett. Futottak mind a ketten, de a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter és hamarabb ért a sírhoz. Benézett és látta az otthagyt gyolcsleplet, de nem ment be. Közben odaért Simon Péter is. Ő is látta az otthagyt lepleket és a kendőt, amely Jézus fejét takarta. Ez nem volt együtt a leplekkel, hanem külön feküdt összehajtván egy helyen.

Akkor bement a másik tanítvány is, aki először ért a sírhoz. Látta mindezt és hitt. Addig ugyanis még nem értették meg, hogy Jézusnak fel kellett támadnia a halálból!

Micsoda nagyszerű kiutat mutatott Isten a félnék, a szorongó tanítványoknak. Milyen nagy lehetett a kishitőségük feletti szegénységük, és mekkora lehetett az örömük. A feltámadott Jézussal való találkozásuk pedig elindította őket a tanúságtévés útján. Többé már nem halgattak, nem titkolhatták el örömeiket.

Kedves gyermekek! A tanítványok viselkedése napjainkban is megisméltódik, méghozzá a mi saját életünkben.

Gondokkal küzdünk és néha félünk is, amikor az idő múlásának gyorsaságát tapasztaljuk. A rövid óvodás évek után mindjárt iskolások lettetek, és csak azt látjátok, hogy az egyik év repül a másik után. A felnőttek, de főleg az idősebbek ajkáról pedig azt halljátok, hogy az élet rövid és nagyon hamar továtúnik.

Ezt tapasztalva egészen természetes, hogy előbb-utóbb felmerül bennünk a kínzó kérdés: Mi lesz velünk, ha a rövid élet befejeződik? Ez a kellemetlen kérdés titeket sem fog megkímélni. Ezért már most szeretném felhívni a figyelmeteket, hogy ez a nehéz kérdés nem foghat ki a Krisztusban hívőkön. A megoldás, a kiút ugyanis Krisztus feltámadásában van. Ezzel nyitott utat számunkra is egy új életbe. Húsvét ünnepe ezért felszabadítólag hat ránk. Rendíthetlenné teszi életkedvünket, jövőbe vetett reményünket és végérvényesen megcsépíti életünket.

János atya

FIATALOKNAK

Egy rendhagyó, meghökkenítő módon kezdődő szentmisén vettem részt. Mindenki aki belépett a kicsiny kápolnába, a bejáratnál álló segítőtől egy öklömnyi követ kapott... Nem is kell mondjam: mindenki meglepetten, csodálkozva szorongatta a nem várt ajándékot. Azonban a mise kezdetén azonnal minden kiderült. Mire jó ez a kő?

A régész számára lehet régi idők tanuja – lehet alapkö, egy új épület origója – valakit, valamit eltaláló gyilkos fegyver – vagy az is ami a szívünkről "esik le" gon-

dunk múltával – amelybe botlik lábunk, s lehet amit szeretetből mások útjából félre gördítünk...

S aztán hallgattuk a Húsvéti evangéliumot: "Belépett, megállt középen és köszöntötte őket: Békesség nektek!" (20, 19-20).

Békesség nektek! – ismételtük, majd kezünkben a kövekkel, rájöttünk, hogy ez a krisztusi óhaj így milyen furcsán, hamisan hangzik... Majd az Úr, imájának szavai: bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsájtunk... Majd jött a megváltó felszólítás: Engedjék el a követ, rakjuk csomóba az oltár elé, de csak akkor, ha komolyan, őszintén óhajítjuk: az Úr békéje, a feltámadt Krisztus békéje legyen velünk mindenkor.

Béke! Jézus húsvéti ajándéka a tanítványoknak. Azoknak, akik Nagypénteken elfutottak, vagy elkeseredetten tagadtak, Jézus feltámadása után nem tesz szemrehányást, nem kér számon semmit, nem korhol, csak ezt mondja: Békesség nektek! Ez a megbocsájtás, a remény, az öröm, a jövő hangja.

Béke! Jézus húsvéti ajándéka nekünk, a ma emberének. Azoknak is, akik már nem tudnak akarni-hinni, azoknak is, akik csalódtak, akiket becsaptak, félretoltak, akiknek harag, gyűlölet parázslék szívében. S azoknak – jutalmul – kik kardból ekét kovácsolnak.

Pál atya

HÍREK – ESEMÉNYEK

A PÁPA SZARAJEVÓBA UTAZIK

Hivatalosan is bejelentették, hogy II. János Pál pápa most április 13-án apostoli látogatást tesz Szarajevóban. Ez lesz a Szentatya első apostoli látogatása tavaly októberi kórházi kezelése után. Emlékeztetes, a pápa már 1994 szeptemberében készült Szarajevóba, amikor még javában dúlt a háború. Akkor zarándokként szeretne volna felkeresni a várost. Most három évvel horvátországi, egy évvel szlovéniai látogatása után, végre megérett az idő, hogy a pápa eljusson a volt Jugoszlávia "sebzett szívébe".

VR/MK

KATEKIZMUS OROSZUL

A szentszék Sajtótermében bemutatták a katolikus egyház Katekizmusának orosz fordítását, amelyet Ratzinger bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa és Kondrusiewicz érsek, Oroszország európai részének apostoli adminisztrátorra ismertetett. Ratzinger elmondta: öt évvel ezelőtt jelent meg a katekizmus és azóta 25 nyelvre lefordították. További 16 fordítás folyamatban van. Eddig összesen 7 millió példányt nyomtattak ki.

TOURSI SZENT MÁRTON

(folytatás a 3. oldalról)

győzelmének Szent Márton tiszteletére épített templomot körülbelül 800-ban, s ennek helyén áll a mai bencés Szent Márton Bazilika. 1913-ban Mikes János szombathelyi püspök Szent Márton ereklyei egy részét megszerezte a székesegyház számára, amely az egyházmegyével együtt védőszentjét tiszteli benne.

Az 1600 éves jubileumi ünnepség keretében Szombathely és Tours városa közös ünnepségeket rendez Szent Márton tiszteletére. Magyarországon múlt év november 17-én nyitották meg a Szent Márton jubileumi esztendő. Az ünnepségen jelen volt Jean Honore érsek, Szent Márton mai utóda, a francia püspöki kar egyik legtekintélyesebb tagja. A Katolikus Egyház Katekizmusának ő volt a pápa által egyik kijelölt szerkeztője. Ünnepi beszédében többek között ezt mondta: „Köszönöm nektek, a szombathelyi egyházmegye katolikusainak, hogy a Tours-i egyházmegye katolikusainak adtátok Szent Márton. Nálatok született, majd innen eltávozott, hogy az én hazámhoz csatlakozzék. Nem tartottátok vissza, hanem hozzánk engedtetek... Köszönet érte Pannónia akkori és mai lakóinak, így nektek is, kedves szombathelyi katolikusok. Együtt ünnepezzük hát e jubileumi esztendőben közös kincsünket, amely közösségbe vonja városainkat és a két egyházmegyét”.

Franciaországban múlt év szeptember 21-én II. János Pál pápa Tours-i látogatásával kezdődött a Szent Márton jubileumi esztendő. A szombathelyi egyházmegye hívei is elzarándokoltak Toursba november 6-án. Az Új Ember 1996 december 22-29-i számában teljes oldalon számolt a két város közös szentjének megünnepléséről. Két nemzet egymásfelé való közeledését és barátságát egy közös szent iránti tisztelet segíti elő, ami a jelenkorban, a jelen európai helyzetben nagy fontossággal bír. Mi különösen azért fohászunk Szent Márton segítségéért, hogy az ország, ahol a szegényletes trianoni békét írták alá, közvetítő szerepet vállaljon a jövő feladatában, „Igazságot Magyarországnak” megvalósításában.

Hozzá tette a bíboros: remélhetőleg még nyár előtt megjelenik a Katekizmus hivatalos latin kiadása, amelyet minden további fordításnak követnie kell. VR

A SPANYOL KIRÁLY LEUVEN DÍSZDOKTORA

Belgium híres katolikus egyetemén díszdoktorrá avatták I. János Károly spanyol királyt. Az oklevél átnyújtásakor mondott laudáció hangsúlyozta, hogy a madridi királyi család feje bátran megvédte a demokratikus értékeket a spanyol politikai átváltás kritikus időszakában.

EURÓPAI ÖKUMÉNIKUSTALÁLKOZÓ

Az Európai Katolikus Püspöki Konferenciák, valamint az Európai Egyházak Konferenciája június 23-29 közötti napokban Grácban rendezi meg a II. Európai Ökuménikus Találkozót. A Konferencia alap gondolata a keresztények egységretörésének jegyében: Megbékélés és kiengesztelődés mint Isten ajándéka és az új élet forrása.

A PÁPA LENGYELORSZÁGI PROGRAMJA

II. János Pál pápa lengyelországi látogatása május 31-én kezdődik és június 10-ig tart. Ez lesz a pápa hetedik útja hazájában, ahol pápasága első évétől kezdve négyéves időközökben (1979-ben, 83-ban, 87-ben és 1991-ben) tett hosszabb, kétszer pedig rövidebb látogatást. Mostani lelkipásztori utazása során 12 lengyel várost keres fel. Első állomása Wrocław (Boroszló), ahol ünnepélyesen lezárja a 46. Eucharisztikus Kongresszust. Két rövid látogatás: Legnica és Gorzów után első jelentős állomása: Gniezno (Poznan). Az 1000 éves gniezói metropolita székhely Lengyelország legősibb püspöksége, ahol a pápa Szent Adalbert püspök és vértanú emlékének adózik, vértanúsága 10. centenáriuma alkalmából. Nem hiányzik egy kitérő Czeszowába sem. Egykori érseki székhelyében, Kraków-ban az ősi egyetem emlékünnepségén vesz részt, az itteni egyetemen végezte tanulmányait. Magánemberként a Tátrában (Zakopane-ban) tölt egy napot és felkeresi a közeli Ludmierz-i Mária kegyhelyet, valamint szülei sírját. MK

NAGYCSÜTÖRTÖK

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést jeleztek és a fullatag sötétben hat órát üldögéltem a kocárdi váróteremben, nagycsütörtökön. Testem törött volt és nehéz a lelkem, mint ki sötétben titkos útnak indult, végzetes földön csillagok szavára, sors elől szökve, mégis szembe sorssal s finom ideggel érzi messziről nyomán lopódzó ellenségeit. Az ablakon túl mozdonyok zörögtek a sűrű füst mint roppant denevérszárny legyintett arcul. Tompa borzalom fogott el, mély állati félelem. Körülnéztem: szerettem volna néhány szót váltani jó, meghitt emberekkel, de nyirkos éj volt és hideg sötét volt, Péter aludt, János aludt, Jakab aludt, Máté aludt és mind aludtak... Kövér cseppek indultak homlokomról s végig csurogtak gyűrött arcomon.

Dsida Jenő (1907-1938)

PIÉTA

Cserbenhagyott tulajdon tested, a rád zúduló tetemet már nem bírták és szakadozva elengedték az idegek.

Mint ágaskodó riadt csorda, ha pusztulásba kergetik, fenyegetőn utadat állták visszahőkölve érzékeid.

Már csak az eszeveszett csókok vak folyosóin vágta át egy-egy menekvő szívverésed a halott szívéig magát.

Nem érdemelhetett kegyelmet, mint elvaduló idegent, le kellett csontjaidról marjad lázadó elevened,

hogy méltó lehess a halálhoz, ki öledben fészket rakott. Időtlen gyásszá csupaszodtál. S ő harmadnap föltámadott.

Pilinszky János (1921-1981)

Madridi levél

Ereklyék

A szűkebb vagy tágabb értelemben vett ereklyék tisztelete általános emberi jelenség, – jeles személyek földi maradványaié s a velük kapcsolatos tárgyaké, – és nem korlátozódik egyes vallásokra vagy más közösségekre; gondoljunk csak Mohamed Próféta szakállának szálaira, Buddha lábnyomára, Georg Washington műfogaira és Lenin tetemére. Hozzáértők szerint a katolikus egyházban a IV. század körül lendül fel az ereklyetisztelet, majd a keresztes hadjáratokkal ölt hatalmas méreteket. A következő századokban nincs is székesegyház vagy valamire való kolostortemplom ereklyekápolna vagy -oltár nélkül. Spanyolországi naplójában a piarista Megyer József meg is jegyzi egy ilyen gyűjtemény látán: jobban örülne, ha ezek az ereklyék nem maradtak volna meg. Közöttük, – ha emlékezetem nem csal, – Szent Péter jobb lábára való szandálja és – egy toll szent Mihály arkangyal szárnyából!

Másrészt a mai ember érzésvilágát bántathatja is a szentek testének feldarabolása. Szent Antal nyelve például a páduai bazilika egyik ereklyetartójában látható, Nagy Szent Teréz fél karját pedig Franco tábornok mindig magával vitte s csak halála után szolgáltatták vissza egy apácacsoportnak. Nagy bökkenő egyes ereklyék többszörös megléte, mint Keresztelő Szent János fejéé. Ezzel a kérdéssel foglalkozik, bár szűkebb körre szorítva, Juan Eslava Galán most megjelent könyve: *A Szent Lepel és a Krisztus-relikviák családja*.

Nagy rész a Turini Lepel és a vele kapcsolatos „áltudomány”, a szinologia bírálata teszi ki. A magát hívőnek valló szerző azt a véleményt foglalja el, hogy a lepel XIV. századi „ősfénykép” (a test előlről és hátulról, meg a fej) s valószínűnek tartja, hogy a feltaláló tanácsosnak vélte a dolgot titokban tartani, nehogy ördögösséggel vádolják. Viszont Francia-, Olasz- és Spanyolországban egész sor Szent Leplet tiszteltek s nem mindegyik volt elismert másolat. Veronika kendőjéből is van több, bár erre találtak magyarázatot: kétszer félbe volt hajtvva s így Jézus arca mindjárt négyszeres nyomot hagyott.

A megváltó oldalát megnyitó lándzsa is két példányban maradt fenn s az egyiknek volt köszönhető a kalandozó magyarok legyőzése a Lech-mezőn; akkor ugyanis Nagy Ottó király, később császár kezében volt.

Fiatalságom egy hitvédelmi munkájában olvastam, hogy a sok Szent Keresztreklye korántsem tenne ki egy egész keresztet. Itt azonban nemcsak a mennyiség a kérdés: különböző fából vannak. De szó esik a keresztrefeszítés szögeiről, a töviskoszorúról, a Jézus kezébe adott nádról, az oszlopról, melyhez korbácsolásakor kötötték, varratlan köntöséről és az Utolsó vacsora kelyhéről, melyet Genovában és Valenciában tisztelnek.

Az olvasó vegyes érzelmekkel teszi le a gördülőkeny, néha humorral, néha finom gúnyal megírt könyvet. Sok mindenben, – pl. a kánai menyegző vizesboros edényének fennmaradásában, – eddig sem hittünk, más ereklyék hitelességében szerettünk volna hinni. A lényeg azonban mégis az, hogy milliók tisztelete századokon keresztül nem annak a darab fának, szövetnek, kőnek szólt, hanem annak, Akivel kapcsolatba hozták.

Rónai Zoltán

KEGYELMEKBEN GAZDAG,
ÁLDÁSOS
HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
KÍVÁNUNK
OLVASÓINKNAK

CSERHÁTI FERENC (München)

A Gyermekek védelmében (2.)

Úgy érzem, hogy bátorságunk kell legyen arra, hogy újra merjünk várni valamit a gyermektől. Nem mindig válik a nevelés javára, ha a gyermek minden kívánságát szó nélkül teljesítjük, esetleg még akkor is, ha egyáltalán nincs meg hozzá a lehetőségünk, a hamis jelszónak megfelelően: „Az én gyermekem ne maradjon el a többi mögött”, és kínlódva bár, de szó nélkül kielégítjük gyermekeink minden kívánságát. Felnőtt korban nem lesz, aki kielégítse vágyait és kívánságait, de mivel ahhoz hozzászokott, megpróbálja majd erőszakkal! A nevelés alapjaihoz hozzátartozik az igazságra és a szeretetre való nevelés és azon emberideál kiépítése, amely önmagát önmaga elajándékozása által igyekszik megvalósítani.

A nevelés óriási feladat. A szülők igyekeznek megosztani ezt a felelősséget és terhet más személyekkel és intézményekkel, az egyházzal és állammal, az iskolával, az ún. szubszidiaritás, a kisegítés elvének megfelelően. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a nevelés felelőssége alig delegálható. A nevelést az egymás kölcsönös kiegészítése jegyében lehet végezni: a szülő tegeve meg a magát, a pap teljesítse kötelességét, szolgálatát, a tanító, a nevelő ugyanúgy. De ha a szülő abból indul ki, hogy majd csak elviszem az iskolába a gyermeket – esetleg egyházi csoportokba – és ott aztán majdcsak megteszik a magukét, mindazt, amit magam nem végeztem el, akkor tévesen gondolkodik.

A gyermeknevelés komoly felelősség és teher. Csak válllvetve vagyunk képesek eleget tenni neki. Egyedül ma már senki sem képes elvégezni ezt a munkát, sem az oktatás terén, sem a szocializáció terén. Ma a legtöbb családban egy-két gyermek van, és így a gyermekek nehezen szoknak hozzá ahhoz, hogy másokkal együtt éljenek, kívánságaikat és életmódjukat másokhoz is igazítsák.

Időt kell szakítanunk rá és még esetleges fáradságos áldozat árán is nevelnünk kell gyermekeinket a szocializáció terén, a közösségi életre. Erre szolgálunk pl. egyházi közösségeinkben, misszióink otthonaiban a legkülönbözőbb csoportok, amelyekben már a kismamák is megtalálhatják kicsinyeik számára a lehetőséget arra, hogy magyarul és keresztény módon neveljék őket. Karácsony előtt nagy öröm volt számomra, hogy Bébi-Mami Körünkben a kismamáknak gondjuk volt arra, hogy a gyermeki módon is, de vallásos és imádságos lelkülettel megemlékezzenek Karácsony történetéről, Krisztus Urunk születéséről, és ehhez lelkipásztoruk segítségét is igényeljük. Ha a kicsikre való tekintettel mindez csak nagyon gyerekes és gyermeki módon történhetett, mégis azt kell mondanom: itt és így kell elkezdni. Régen azt mondták a bölcsőnél, ma talán azt mondanánk, hogy a gyerekkocsinál, ill. a karonülő gyermekeknél, (sokak szerint már az anyaméhben). A nevelésnek önneveléshez kell vezetnie. Tiszteletben tartva egymást: a szülőnek a gyermeket és a gyermeknek a szülőt. A negyedik parancsolat különös tiszteletet követel. Nekünk, keresztényeknek, az Isten képességét kell látnunk a gyermekben, aki a maga szintjén – óvodás, elemista, gimnazista, egyetemista – dönteni képes és nekünk éppen ezt az önálló döntési készséget kell elősegítenünk. Úgy kell nevelnünk őket, hogy képesek legyenek meghozni önálló döntéseiket önmaguk javára és a maguk érdekében.

Az egyháznak ebben a nevelésben sajátos szerepe van. A személy teljes nevelési folyamatát az egyházzal együtt kell előmozdítani. A neveléssel kapcsolatos egész ideológiai és világnézeti fel fogás – vallom több gondolkodóval – tulajdonképpen az antropológiától függ,

attól, hogy számunkra ki és mi az ember: egyszerűen csak matéria, a véletlenek produktuma, vagy az ember valóban test és lélek, testlélek, amint azt hitünk szerint valljuk. Nekünk be kell látnunk, hogy nem vagyunk a világ szuverén ura, Isten egyedül az Úr. Az ember nem isten! Legyen bár komputerünk, magas technikai ismeretünk és tudásunk, rá kell ébrednünk arra, hogy nem vagyunk istenek. Gondoljunk a felrobbant Challenger hét asztronautája életének hirtelen végére, vagy Csernobil-ra, a mai világ csúcsmismeretének és csúcstechnológiájának sok-sok kudarcára. Valamennyi arra emlékeztet, hogy még a posztmodern ember sem isten és be kell lássa, nem mindenható ura a természetnek, a teremtett világnak. Szükség van a vallásos, lelki nevelésre. Abból indulunk ki, hogy a testlélek ember örök életre hivatott és teljes kibontakozását itt a földön sohasem érheti el. Fáradoznia kell a legjobb elérésén itt a földön, de teljes kibontakozása csak az örök életben érhető el. Ez az igazság!

A kereszténység és ezen belül egyházunk ezért a teljes ember kibontakoztatásán fáradozik. Mi a teljes embert akarjuk nevelni. A szülő, a pap, a nevelő nem tehet mást, minthogy megpróbálja követni és folytatni az Istenapa-anya nevelő munkáját. Ez nem megy evangelizáció, hithirdetés nélkül. Szükséges, hogy a családban is beszéljünk a hitről. Az iskola nem fogja elvégezni helyettünk a nevelést, a hitoktatást. Pótolni tudja a hiányosságokat, amelyeket a gyermek nem kapott meg a családban, de főleg a hitoktatást nem tudja átvenni sem az iskola, sem a pap. A hitoktatás, az evangelizáció a családban kezdődik. Ha a gyermek nem lát vallásos életet, hitéletet a családban, akkor később ne várjuk azt, hogy a hit értékei számára valamit is jelentsenek. Nélkülözhetetlen a szülői apostolkodás. Ez azt jelenti, hogy legyen bátorságunk közösen imádkozni a családban. Vajon hány családban veszik maguknak ezt a bátorságot?

A nevelés, az apostolkodás a családból kell kiinduljon. Mindannyiunknak meg kell tennünk a magunkét, bátran, bizakodva, minden kudarcunk ellenére. Lehet, hogy már megpróbáltuk a legjobbat és mégsem úgy alakult gyermekeink élete, ahogyan azt szerettük volna. Mégis töltsön el a megnyugvás és biztonság, emberileg megtettem, ami tőlem tellett és ezt meg kell tennünk. „A fáradozás, a szenvedés és a csalódások révén, melyek kísérik a személy nevelését, a szeretet szüntelenül igazolást nyer. Ugyanakkor mindez próbatét, s ennek kiállításához lelki forrásra van szükség, ami csak Abban található, Aki „mindvégig szeretett” (Jn 13, 1). A nevelés így teljesen a „szerelem civilizációjának” horizontjára tartozik; tőle függ és nagy mértékben hozzájárul építéséhez” (II. János Pál pápa Levele a Családokhoz 1994-ben, a Családok Évében, 16. p.).

Ebben a munkában részt vállalnak egyházi közösségeink, papjainkkal együtt. Támogassák munkájukat. A közösség nevel. Nevelő hatása van annak, hogy a szülő együtt tanulja gyermekével a hittant, együtt készül vele az első áldozásra, ill. bérmálásra, gyermekével együtt látogatja a vasárnapi szentmisét. Nemcsak küldi gyermekét a cserkészetbe, de maga is kiveszi részét az egyház közösségi életében és közreműködik annak munkájában. A közösség nevel, amikor a templomba elhozzuk gyermekeinket. Nem fog járni a gyermek templomba, ha a családban nem tanulta meg és nem látta, hogy a vasárnapot meg kell szentelni és nincs vasárnap mise nélkül. Az egyházi közösség hozzájárul ahhoz, hogy emberibb emberek legyünk: gyermekünk ember legyen, mint a haza fia, mint az állam polgára,

Az Egyház és a cukorsziget

Kuba még ma is kommunista ország, amelynek vezetője, a „Maximo Líder”, Fidel Castro, immár közel negyven esztendeje egyeduralkodóként dönt egyre szegényebb népe sorsáról. A szigetországból elűzött jezsuiták keserűséggel teli büszkeséggel említik, hogy Castro az ő növendékük volt – és mint a történelem bebizonyította, nem is akármilyen... De tény az is, hogy a tudást, tapasztalatot, amit a jezsuiták havannai gimnáziumában szerzett, nem hálálta meg, ugyanis az 1959-ben intézményesített forradalom második évfordulóján – 1961 május elsején – elrendelte valamennyi magániskola bezárását, így a II. Izabella spanyol királynő által még 1852-ben alapított havannai Colegio de belendo szretes tanárai is az utcára kerültek. Négy hónappal később azonban már Kubához néhány tengeri mérföldre fekvő amerikai nagyváros, Miami peremkerületében szervezték újjá a Colegiot. Az iskola rektora Marcelino García atya, aki a szerencsétlen disznóöbölbeli partraszállási kísérlet urtán néhány hónapot Castro börtönében töltött, mielőtt kalandos úton kijutott az Egyesült Államokba, úgy véli, hogy a 70 éves forradalmár jobban megtanulta a leckét, mint bukott diktátortársai: Honecker, vagy Ceausescu, következképpen változatlanul ura a helyzetnek. Nagyjából erre a következtetésre jut nemrég közétett jelentésében a jezsuiták félhivatalos vatikáni folyóirata, a „Civiltá Cattolica”. Az elemzés alapján Castro novemberi római látogatása szolgált, amelynek során a Szent- atya is magánkihallgatáson fogadta. Ezt megelőzően a Vatikán külügyminiszterének tekintett Tauran érsek járt a „cukorszigeten”, hogy körülnézzen: milyen a szocialista keretek közé szorított katolikus hitélet. Őt követte a pápa rendkívüli megbízottja, Ruini bíboros, akinek mozgását szinte már alig korlátozták a kubai hatóságok. Ezt követően jelentették be a Vatikánban, hogy a Szentatya hajlandó eleget tenni Fidel Castro még 1989-ben tett meghívásának. A tervezett látogatással a Szentcsék arra az ígéretre szeretné emlékeztetni Castrót, hogy kész az együttműködésre a katolikus egyházzal. Kuba kétségbeejtő gazdasági helyzete Rómában is jól ismert és a Vatikán azt sem tételezi fel, hogy az ősz diktátor élete végére megtért hívó lesz, hiszen a mélyen hívő kubaiakból távolról sem erőszakmentesen – 56 százalékban felekezeti nélküli népet formált. De nem tartják kizártnak, hogy az állam és párt mellett egyedül létező intézményt, az egyházat talán segítségül hívja a cseppenként adagolt reformokra alapuló evolúciós fejlődés meggyorsításához.

Makváry György

mint a világ polgára. A közösségben nem valósulhat meg mindenki saját akaratára, itt tekintettel kell lennünk egymásra és alkalmazkodnunk kell egymáshoz, néha még áldozatok árán is. Hiszem azt, hogy egyházi csoportjaink munkája gyermekeink javára válik..

A kis Natáliák, Kimek, Silkék, Ramónák, gyermekeink, bárhogy is hívjuk őket, újra bátran utcára léphetnek, ha társadalmunkban ismét gyökeret vernek azok az értékek, amelyek valamikor már képesek voltak az európai és a többi népek vad indulatait megfékezni és megszelídíteni, és amelyek arra képesítették őket, hogy a krisztusi szeretet, az önfeláldozás, a lemondás és az önzetlenség által kulturált, jól nevelt népekké váljanak, nagyot alkossanak, az indulat embereiből, nevelve önmagukat, humánus, lelki individuumokká, egymás testvéreivé legyenek.

München, 1997. január 18.

STÍLVIRÁGOK – GYOMNÖVÉNYEK

"A benyújtott projektek elbírálása..." Művelt ember akkor használ idegen szót, ha arra nincs teljes értékű magyar megfelelő. Csak a félműveltek használják őket indokolatlanul. A cikkben, amelyből idézek, minden alkalommal csak projektek szerepelnek: *tervek, tervezetek, elképzelések, javaslatok, (néha) ajánlatok* helyett.

"A fűtőkorszerűsítési tervet észrevételezték". Tudálékos, csúnya szó, mostanában egyre gyakoribb. Én így írtam volna: *a tervet átnézték, áttekintették, megvizsgálták, felülvizsgálták, ellenőrizték*. Nyilván erről van szó.

"A Szent Erzsébet (templom) a Mátyás templom mellett a főváros legértékesebb neogótikus temploma". A pongyola fogalmazás szerint az Erzsébet templom a Mátyás templom *szomszédja*, holott *attól elég messze*, a Rózsák terén áll. De azért nem Rózsák terei templom, mert így is olvastam már.

Az "üzelmek"-nek (törvénybe ütköző cselekedetek) nyelvünkben ritka kivételként! Nincs egyszámú. "Üzelem" szavunk nincs.

"Elvégre a *többvallásúságunknak* ne csak hátulütői mutatkoznak".

"A *felületes* valóságtól való eltávolodás..." Fogalomzavar! *Felületes* (=hanyag, nem alapos) és *felületi* (= felszínes, felszínenlévő), nem ugyanaz!

Egy kórházi főorvos: "Az *asszony* elaborálta a gyereket"!!

A Romániában lakók "romániaiak". Nyelvtanilag helyes képzés, mégis azt mondjuk inkább: románok. A dániaiak dánok, az indiaiak indusok, az itáliaiak olaszok. Így nem kell a sok "iá"-t számolni.

"...attól, hogy hogy ejti a szót, addig, hogy hogy szívja a cigarettáját..." (Karinthy: "Maga mindent kétszer mond!")

"Lukács árvái *heideggerizálnak*" – azt akarta mondani: lépten nyomon a német filozófusra hivatkozni. (Kat. folyóiratból). Ugyan ebben a cikkben H.M. leírja ezt a szószöveget is: "ellentmondásosság". No meg ezt: tessék jól odafigyelni: *Infinitezimálisan* piciny információk ezek, amelyek *infinitezimálisan* piciny akciókat váltanak ki". Ez a nagyképű, nyelvtörő mondat csupán csak ennyit mond: "Ezek *parányi* információk, amelyek *parányi* akciókat (=cselekvést, cselekményeket) váltanak ki. Semmivel sem többet!"

"...A *tüntetők* nyilatkozata egyben annak a *reménynek* adott kifejezést, hogy..." – Szent zsurnalizmus! Gyökeresen német. Közvetlen szép egyszerűséggel: a tüntetők *egyúttal* (nem egyben) remélik, hogy...

" *Így* néz ki a helyzet". (Netán az ablakon?). Mi is jól nézünk ki. *Dehát: ilyen* a helyzet!

"Fülöp-szigeteki főpásztorok a meggyilkolt püspökről". Kővér, nagybetűs cím s a hozzátartozó cikkben is mindig így. (U.E.) Fölösleges precízkedés. A Fülöp-szigeteki főpásztorok is elegendő lenne. Ha nagyon akarom, akkor is a *Fülöp-szigetek főpásztorai*, de nem szigetek.

" *Lábra* kapott a fejtelenség". Gyönyörű képzavar. Olyan szép, szinte már tetszik.

Kommentár nélkül: "... *helyesen* alapították meg a bíróságok, hogy egy fégyvertelen menekült megölése tartós tüzeléssel egy olyan rettenetes dolog és minden igazolásra alkalmatlan tett, amely vét a viszonylagosság elve és az emberölés elemi tilalma ellen!?" (Megszűnt emigráns lapból). (-sijó-)

A ZÁRAI EGYETEM JUBILEUMA ÉS SZENT SIMEON KOPORSÓJA

II. János Pál pápa január 24-én 220 főnyi horvátországi zarándokcsoporttal találkozott. A zarándoklatra a *zárai* (*mai néven zadari*) *domonkos Egyetem* alapításának 6. *centenáriuma* alkalmából került sor, amelyen a város jelenlegi főpásztor, Iván Prendja érsek, továbbá a város polgármestere, egész vezetősége, az Egyetem több tanára és diákja, együtt az egyetemi kórssal részt vett. Az Egyetem alapítása *Raimondo da Capua domonkos* nevéhez fűződik, egyidős a *ferrarai, heidelbergi és krakkói egyetemmel*.

Zára nagy jubileumával kapcsolatban mi magyarok azt is számon tartjuk, hogy Zárát, az ősi dalmata várost még *Könyves Kálmán király foglalta el 1105-ben és hosszú időn át Magyarországhoz tartozott*. Fontos szerepet játszott a történelemben, kivált a 14. században, mint az adriai tenger gazdag kereskedelmi kikötője, de főleg stratégiai megfontolásból. Legnagyobb és féltett kincse *Szent Simeon* ereklyéje, amely aranyozott ezüst szarkofágban a *szent Simeon* templom főoltára fölött van elhelyezve.

Érdemes tudni róla, hogy ezt a művészettörténet által kiválóan értékelt domborított díszes szarkofágot *Nagy Lajos felesége, "bosnyák" Erzsébet királyné* készítette 1380-ban egy korábbi fogadal-

mát beváltva. Érdekes módon azzal a kikötéssel adta a megbízást a készítő mestertnek – nevét is ismerjük: *Francisco da Capua* – hogy azon a *szent életéből* vett jeleneteken kívül történelmi eseményeket – nyilván saját magukra, mint donátorokra gondolhatott – megörökítsen. Így érthető, hogy *Szent Simeon szarkofágja* egyik oldalán a *dombormű Nagy Lajos zárai partraszállását ábrázolja, amint a városkapu előtt a kikötőben fogadja a város hódolatát*. A magyar király az 1359-es zárai békekötés után valóban járt a városban.

Egy másik reliefen a magyar királyi pár három gyermekükkel: *Katalin-, Mária-, Hedviggel együtt felajánlja* a fogadalmi ajándékot *Szent Simeonnak*. Említsük még azt is, hogy a *szarkofág* két rövid oldalán *háromszögű mezőben* az egyesített *magyar-Anjou* (vágásos-lilomos) címer ékeskedik (akárcsak a városkapun), a címer-koronából emelkedik ki *Nagy Lajos lovagi jelvénye: a struccfej, csőrében a patkóval*.

Zára, amelyet a térségben a kereszténység bölcsőjeként tartanak számon, *több mint 300 éven át tartozott Magyarországhoz*, mígnem *Zsigmond király* 1437-ben lemondott róla. A most lezajlott jugoszláviai háborút is sok szerencsével átvészelte.

- sijó -

A "nagyszebeni" Keresztrefeszítés Milánóban

A *művészettörténet* "Nagyszebeni Keresztrefeszítés"-ként *tartja nyilván* Antonello da Messina *szicíliai festő* *kis méretű remekművét*. *Igaz, a kommunista hatalomátvétel után, 1948-ban – sok más műkinccsel együtt – a bukaresti Nemzeti Múzeumba vitték, amelyből eddig csupán egyetlen alkalommal kölcsönözték ki: 1953-ban Antonello alkotásainak gyűjteményes kiállításán Messinában láthatta a közönség. Most – átmenetileg – ismét Olaszországba került: a milánói Museo della Permanente ragaszkodott Antonello festményének bemutatásához a reneszánsz és barokk kor közti időszak remekműveinek tárlatán.*

A *XV. században élt szicíliai festő a Nápolyban élő külföldiek, köztük több flamand művész környezetében nevelkedett* illetve *tőlük az olajfestészet technikáját*. A *keresztrefeszítés témája annyira foglalkoztatta Antonellót, hogy háromszor is megfestette, de alighanem a "nagyszebeni" változat állhatott a művészhez legközelebb, mert a háttérben megörökítette a szülővárosát, a szicíliai Messinát. Az oldalnézetből ábrázolt két lator között látható szelídarcú Krisztus mögött jól kivehető a kikötő és a Szalvátor-kolostor, az öblön túl pedig még a Lipári-Szigetek is felsejlenek.*

A *kép története csak az 1700-as évek közepe óta ismert: Samuel von Brukenenthal, akit Mária Terézia 1777-ben Erdély kormányzójává nevezett ki, már Bécsben megvetette később híressé vált gyűjteményének alapjait. Alighanem ott juthatott hozzá Antonello fára festett képéhez is. 1803-ban bekövetkezett halála előtt Brukenenthal úgy rendelkezett, hogy az időközben több, mint ezer festményre és legalább ennyi rajzra, illetve vázlatra szaporodott gyűjteményét a nagyszebeni evangélikus gyülekezet kapja, azzal a feltétellel, hogy múzeumot építenek a műtárgyak elhelyezésére. Az 1817-ben elkészült múzeumban megtalálhatók voltak az olasz, a francia, a spanyol, a németalföldi és a német festészet gyöngysze-*

mei, amelyek közül – akárcsak Antonello Keresztrefeszítése – igen sok Bukarestbe került, hogy emelje a fanarióta hercegek, valamint I. Károly román király gyűjteményeiből kinőtt Nemzeti Múzeum színvonalát. A Ceausescu rezsim bukása idején lezajlott harcok során a Bukaresti Nemzeti Múzeum több festménye is megsérült, ezeket az amszterdami Rijksmuseum és a losangelesi Getty-Alapítvány restauráltatta. A nyugati önzetlen segítség méltányolásaképpen kölcsönözte ki Bukarest a most Milánóban látható képeket, köztük Antonello Keresztrefeszítését, amelynek feliratán egy erdélyi város, Nagyszeben neve szerepel.

Makvári György

JÁTEKFILMEK A MÉRLEGEN

Az olasz püspöki kar egy szakemberekből álló bizottsága az Olaszországban 1996-ban bemutatott 252 játékfilm közül annak több mint egyharmadát, 93-at nem minősítette elfogadhatónak: 82 filmet "vitathatónak", 9-et "felületesnek és tartalmatlannak" ítélte. Az említett 252-ből csupán csak 52-öt talált "elfogadhatónak" és mindössze 16 filmet mertek határozottan "ajánlani"! Néhány cím az ajánlatból: D. James Roodt: "Szeretett föld", John Lassater: "Játékos történet", Franco Zeffirelli: "Jane Eyre", John Turteltaub: "Jelenség", Nyikita Mihálov: "Anna" és Diana Keaton: "Hétköznapi hősök". VR/MK

AZ "EGYSZÁZALÉK" ELUTASÍTÁSA

Az öt magyarországi ellenzéki párt (Fidesz, Kisgazda, Keresztény demokrata, Demokrata Fórum és Demokrata Néppárt) – közös sajtótájékoztatót tartott, amelyen egységesen elutasították a kormány által tervezett ún. "egyszázalékos" törvényt. A keresztény párt képviselője szerint az egyházak, köztük a katolikus egyház, azért tiltakoznak az egyszázalék ellen, mert ebben az állami támogatás lefaragásának, majd megszüntetésének az előjelét vélik feledezni.

A NEW AGE ÁLARC NÉLKÜL

Negyedik átdolgozott kiadásban jelent meg Gál Péter "A New Age – keresztény szemmel" című könyve. (Korábbi kiadásból az Életünk több fejezetet is ismertett!). Ez a világszerte erősen terjeszkedő mozgalom azt hirdeti, hogy az ember mindenre képes, mindent megtehet, ha különféle serkentők: agykontroll, di-anetika, kábítószer, meditáció, "ingás" természetgyógyászat – megváltoztatja tudatát. Szerzőnk meggyőzően, példákcal is bizonyítja, hogy a New Age álvallás, a spiritismus modern változata, felújított/okkultizmus. Elveti Isten kegyelmét s az emberi erőfeszítés révén jövő megváltását tanítja. Azt hirdeti, hogy a paradicsom itt a földön is megvalósítható, csak erős elhatározás kérdése. Valójában a New Age célja az antikrisztusi hatalomátvétel, a világegység megvalósítása, amelyben egyetlen vallás létezne a szinkrétizmus alapján. Mindezek kapcsán a szerző figyelmeztetése: fennáll annak a veszélye, hogy a náciizmus és bolsevizmus rémtettei után a világegységet követően újabb totális rendszerek jöhetnek létre, a földnek még nagyobb területén s a modern technika szinte korlátlan lehetőségét felhasználva. MK

POLITIKAI MANIPULÁCIÓ?

A Danzig-i (Gdansk-i) ügyészség újból eljárást indított Hanryk Jankowski atya, Lech Walesa egykori gyóntatója és barátja ellen. Lapjelentések szerint a gdanski Szent Brigitta-templom plébánosa még 1995 júniusában Walesa akkori államelnök jelenlétében egyik szentbeszédében felszólította a híveket: ne tűrjék tovább a kormány működését, amelyet "Moszkvából vagy Izraelből irányítanak". Azt is állította – a vád szerint – hogy a Dávid-csillag a horogkereszttel és a sarló-kalapács szimbólummal egyenértékű helyet foglal el a történelemben. A vizsgálatot az elmúlt év júliusában megszüntették bűncselekmény hiányában. A mostani ügyészségi eljárás tehát második a Jankowski-ügyben. Most az a vád ellene, hogy a január 26-i szentmisén kijelentette, a lengyel hatóságok túlzott engedékenységgel viselkednek a zsidók követelésével szemben. Az ellene emelt vádat "politikai manipulációnak" nevezte, hogy a lengyeleket a nemzetközi közvélemény előtt ily módon elmarasztalják. MK

A FÖL-FÖLDOBOTT KŐ

*Föl-földobott kő, földedre hullva,
Kicsi országom, újra meg újra
Hazajön a fiad.*

*Messze tornyokat látogat sorba,
Szédül, elbúsong s lehull a porba,
Amelyből vétetett.*

*Mindig elvágyik s nem menekülhet,
Magyar vágyakkal, melyek elülnek
S fölhorgadnak megint.*

*Tied vagyok én nagy haragomban,
Nagy hütlenségben, szerelmes
gondban
Szomorúan magyar.*

*Föl-fölhajtott kő, bús akaratlan,
Kicsi országom, példás alakban
Te orcádra ütök.*

*És, jaj, hiába, mindenha szándék,
Százszor földobnál, én
visszaszállnék
Százszor is, végül is.*

Ady Endre (1877-1919)

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

FRANCIAORSZÁG

LYON

A keresztség szentségében részesültek: THAIZE Kamilla, Eric és Rauk Margit lánya Ste Colombe-ban, ZSOMBOK Tamás, L' Isle d'Aubeau-ban; HAVASI Blandine Bollene-ben, FERNANDEZ Alexandre, F. Richard és Újvári Sophie fia St Felix de Lodezban; VARRO Colombe, Bozsoki Jandrok Béatrix unokája Perpignan-ban.

Házasságot kötöttek:

PERIER Christophe, Virágh Erika fia és Rachel BLANCHIN Artas-ban; PENCZ Emmánuel és ILLÉS Guenalle in Ecully-be.

Az örök hazába költöztek:

TÓTH Imre 74 éves korában Borgoin-Jallieuben; HAJAS Margit, szül. Bodzsár 83 éves korában, Bourg-en-Bresseben; BAUMGÄRTNER József 74 éves korában Roanne-ban; JELLI Jánosné szül. Schelken Gizella 91 éves korában Roanne-ban SZÜGYI József 85 éves korában Lyonban; HORVÁTH Gyula 94 éves korában Nizzában; SÍPOS Calixt Hétfájdalmú Szűz Kongregációja nővér 87 éves, Tarbes-ban, LENGYEL Gyula, János, marista testvér 84 éves korában St. Génis-Laval-ban.

NÉMETORSZÁG

ESSEN

Keresztelés: 1997 február 1-én kereszteltük BERGER ESTER-t, B. Norbert és Vojtek Julianna gyermekét Bocholtban, a Szent Ewald-i templomban. Isten éltesse a kis Esthert!

Esküvő: 1997 február 8-án örök hűséget esküdött egymásnak CZEGLÉDI SÁNDOR és VINKLER KATALIN ILDIKÓ Duisburgban, a karmelita templomban. Sok boldogságot kívánunk az új házaspárnak.

Temetés: Január 10-én temették

Essen-Überruhr-ban ANTON FRÖMRGRNT. Élt 69 évet. Gyászolják felesége Gizella, leánya Annamária, rokonai és ismerősei. A megboldogult mindig szeretettel jött a magyar szentmisékre. Nyugodjék békében!

FREIBURG

Halottunk: Sajnálattal jelentjük, hogy drága bátyánk KRISZTINUS GYULA január 15-én meghalt, hirtelen és váratlanul! Kérjük szíves imáikat. A gyászoló család.

MÜNCHEN

Halottaink

Február 3-án hosszú, csendes derűvel viselt súlyos betegség után Münchenben meghalt LÁNG ARTÚR. Budapesten született 1926 április 9-én, majd Nyugatra kerülve a Szabad Európai Rádió bemondója lett. Temetése március 4-én volt a müncheni Nordfriedhofban.

Február 22-én, majd 100 éves korában elhalálozott Dr. KUKÁN Béláné, született ROMHÁNYI SAROLTA tanárnő, az érsekújvári polgári iskola igazgatója 1944-ig; hamvait Érsekújvárott március 1-én helyezték örök nyugalomra.

LEHOTKAY Lajosné, (Lajos + 1944.XII.14.Zirc), szül. Cseley Iréne von Márialiget, elhunyt február 7-én Kirchheimben.

STUTTGART

Keresztelés: KRAEMER (HABBAD) Obeida és Annemarie kisfiát MICHELLE-t, kereszteltük február 2-án. Isten éltesse az újszülött szülei és mindnyájunk örömeire.

Halottunk: ALMÁSI KLÁRI – a bőblingeniék "Klárkája" – január 23-án 36 éves korában Nagykánizsán elhunyt. Temetése Nagykánizsán volt január 25-én. Az örök világosság fényeskedjék neki, hátramaradt családjának pedig adja meg a hit erejét és vigaszát.

IN MEMORIAM

Csanád Béla (1926 – 1996)

A magyar katolikus szellemi élet egy meghatározó egyéniségével lett szegényebb. Csanád Béla Akasztón született paraszt családban. A kalocsai jezsuita gimnáziumban érettségizett, 1950-ben szülőfalujában szentelik pappá, s ugyan-

ebben az évben doktorál a Pázmány Péter Tudományegyetem Hittudományi Karán. 1963-ban a budapesti központi Papnevelő Intézet lelki igazgatója, majd tanulmányi felügyelője, 1970-től haláláig a liturgia és lelkipásztorkodástan tanára. 1983-tól kalocsai kanonok, 1991-től pápai prelátus. Rendkívül sokoldalú munkát végzett, 1989-ben ő alapítja meg a Keresztény Értelmiségi Szövetségét, amelynek az első elnöke, ebben az évben indítja útjára a "Jel" című kulturális spirituális folyóiratot és Kiadót. Versei, műfordításai, liturgikus elméletei a Kortárs, Uj Irás, Vigilia c. folyóiratokban jelennek meg de, egyéb országos folyóiratoknak is állandó munkatársa. Az elmúlt évben, november 25-én hosszú betegség után tért meg a Teremtőjéhez. Emlékezetül közöljük egyik szép költeményét.

Halmos László halálára

A hazai hírközlés érdeméhez képest elég futólagosan emlékezett meg az újabb magyar zeneirodalom jeles képviselőjének, Halmos Lászlónak haláláról. Nagy tehetséggel szolgált és gazdagította a "szent zenét": számos misét, motettát, latin himnuszokra és régi magyar szövegekre írt művet komponált. Kórusművei közül ki ne ismerné a "Minden földek Istent dicsérvétek" – eredetileg rézfúvós kíséretű zsoltárt (Sík Sándor fordítása) vagy a főpásztort köszöntő "Ecce sacerdos magnus" diadalmas zengését! Halmos László hosszú termésű életet kapott a Teremtőtől: 88 évesen került a mennyi kórusba. (-sijó-)

ZSOLTÁR

Hová vetettél, Istenem,
mily cethal belsejébe?
Lobog a bűzhöd levegő,
az állat tűz epéje.

Töröld le csapzott homlokom,
rendelj, Uram, magadhoz.
Bár cethal-sorsot érdemel,
ki rosszat rosszra halmoz.

Még engedetlen a jövő
és nyugtalan reményem,
de aki mindent alkotott,
tudja, hogy Őt beszélem,

és szívem érte nyugtalan
e szörnyű émelegésben,
s mennék is már akárhová,
ahová küldetésem.

Szólíts paranccsal, Istenem!
Üvöltök, sírok érted.
Irgalmaz prófétádnak is,
s kegyelmezz Ninivének.

Csanád Béla (1926-1996)

"CSÁNGÓ MAGYAR, MIVÉ LETTÉL..."

A "Napló" című megyei napilapban Toldi Évától megjelent nagyobb cikk néhány beszédes fejezete.

A katolicizmus, amely századokon át biztosította a moldvai magyarság fennmaradását, századunkban a legfőbb asszimilációs tényezővé vált a romániai Szeret vidékén. A bukaresti és iasi egyházmegyék vezetői (nyomukban a román nacionalizmus szellemében nevelt moldvai római katolikus papsággal) híveiket nyelvi, nemzeti identitás vesztésbe vezetik római segédlettel. Ugyanis a Szentszék politizál is: román ajkú katolikusokat is szeretne, s ilyen hívekre a moldvai magyarok elrománosításával akar szert tenni. Európa legkiszolgáltottabb népcsoportjáról van szó. Az értelmiségét vesztett moldvai magyarság hiába kér magyar papot. 1982-ben II. János Pál pápához fordultak, de kérelmük süket fülekre talált.

Az 1991-es magyarországi pápalátogatás idején ezer moldvai csángó jött Budapestre, hogy a katolikus egyháztól magyar papot kérjenek maguknak. Tarka és gyönyörű népviseletükben egy vasárnap délután egyházi énekeket énekelve vonultak végig a fővárosban: asszonyok, férfiak, fiatalok, kisgyermek és középkorúak vegyesen. A pápa, bár fölfigyelt rájuk a Hősök terén a sokezer tömegben, prédikált is többször a kisebbségi keresztény sorsról, de aztán ismét nem történt semmi. Azóta sem történt semmi!

1991 májusában kilenc moldvai születésű erdélyi pap, akiket Gyulafehérváron szenteltek föl, de magyar papként szülőföldjükre nem térhettek vissza, levelet küldtek Bukarestbe, Robu érsekhez. Ebből részletek:

Jézus Krisztus, az emberiség megváltója sohasem különböztette meg az embereket fajuk, kulturájuk, társadalmi helyzetük szerint... Még az ellenségünket is szeretnünk kell...

Az ún. "csángók" magyar eredetűek, a még most is beszélt nyelvük nyelvtana azonos a magyarok által négyszáz évvel ezelőtt beszélt nyelv grammatikájával. A falvak többségében, ahol megőrizték őseik nyelvét, bár sok román szót is átvettek (ehhez az iskola, munkahely, vallásos szertartások mind hozzájárultak), archaikus magyar nyelvet beszélnek. Nyelvük

így vált a magyar nyelv sajátos dialektusává.

A csángók vallásos énekeit, templomi imáit román nyelvre fordították, mely hivatalossá, a magyar nyelv pedig üldözötté vált...

Mi alulírott moldvai származású papok arra kérjük excellenciádat, szíveskedjék engedélyezni Moldvában a szentmiseáldozat végzését magyar nyelven mindazok hívők számára, akik óhajtják ezt."

Csíkszentdomonkos, 1991. április 20.

Robu érsek válaszeleveléből:

"Jámor paptestvéreim,

Krisztus feltámadott! ...Mostanáig soha nem kaptam moldvai katolikus lelkésztől vagy hívektől a titekhez mérhető levelet, melyben engedélyemet kérik arra, hogy az egyházi szertartást magyar nyelven végezzék... Egy nép sem törekszik a dialektusok eltörlésére, viszont a szertartások irodalmi nyelven folynak, mert mindenki megérti... A ti falusfeleitek nem tanultak magyar nyelvet az iskolában, tehát nem értik. Nekik akarjátok a Szent Titkokat celebrálni egy olyan nyelven, amit nem értenek? Katolikus apostoli vagy sovén túlbuzgóság ez?" – így az érsek.

A csángók tudatában hagyományosan egy olyan beidegződés működik, mely szerint a román az ortodox-, a magyar pedig a katolikus szavak szinonimája. Sajátos hit- és magyarságeszményt tükröz ma is a magyar szentek – elsősorban Szent László és Szent István király – tisztelete a csángóknál. Egyik faluban a 30-as években egy már magyarul nem tudó közösségben magyarul szólaltatták meg a vallásos énekeket a hagyományok erejével. A Szent Istvánról szóló éneket egyszerűen lefordították románra, úgy, hogy a refrénben található magyaroknak szót a katolikusoknak román megfelelőjével pótolták. Megint másutt a Csángó magyar! Mivé lettél, csángó magyar... kezdetű csángó himnusz éneklése a közösségi ünnepek elmaradhatatlan része lett, a gyermekeknek is megtanították. Vannak, akik elmennek alkalmakként erdélyi falvakba istentiszteletre, évente a csíksomlyói búcsúra. Az idősebb generáció még számon tartja az egykori papokat, kántorokat, akik magyarul szolgáltak, s emlékeznek a magyar nyelv, a magyar imádság kiszorulásának eseményeire is. ■

SEGÍTSÜNK!

Isten szolgája Kaszap István sirja

a Prohászka templom udvari árkádjá alatt (régi felvétel), Székesfehérvár

A Székesfehérvári Prohászka Egyházközség köszönettel nyugtázza az eddig beérkezett adományokat Kaszap István sírjának restaurálására. Időközben nyitottunk egy valuta számlát és további adományokat banki átutalással az alábbi névre és címre kérjük elküldeni:

Kereskedelmi és Hitelbank Rt.
H-1439 Budapest 70,
Postafiók 605
Kontószámunk: 17 66 23 47
H-8000 Székesfehérvár
Kaszap István utca. 1
Ungarn

"Imádkozzunk Kaszap István mielőbbi boldoggáavatásáért!"

Kaszap István bizottság

HÚSVÉTI PAX ROMANA KONGRESSZUS PANNONHALMÁN

A 39. Magyar Pax Romana Kongresszus húsvéthétfőtől, 1997. Március 31-től a húsvét utáni szombatig, április 5-ig tart az ezeréves pannonhalmi apátságban. Mottója a feltámadott Úrhoz intézett Quo vadis, Domine? kérdés, kutatva, hogy „az idők jelei” (Lk. 12.56-56) szerint mik a Mester szándékai mai követőivel hazánkban. A magyar értelmiség számos olyan jeles képviselője vesz részt a lelkiismeretvizsgálatban és tervekészítésben, mint Ladocsi Gáspár, Nemeshegyi Péter SJ, Kunszt György, Örsy László SJ, Rabár Ferenc, Mészáros Klára, Mezei Balázs, Endreffy Zoltán, Erdő Péter, Farkas Beáta, Puskely Mária Kordia CSND, Solt Pál, Fila Béla, Sulyok Elemér OSB, Tomka Miklós, Erdélyi Zsuzsanna, Gesztesi András RM, Morel Gyula SJ, Bosák Nándor, Blankenstein Miklós RM, Korzenszky Richárd OSB, Lukács László SP, Horányi Özséb, Hafenschel Károly, Pásztor János, Békés Gellért OSB és sokan mások. Érdeklődés és jelentkezés: Magyar Pax Romana Fórum, Szilfa u. 4., H-1025 Budapest, tel./fax: 36/1/275 2935 vagy 118 3013.

**APRÓHIRDETÉSEK
MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK
NAGY VÁLASZTEKKBAN!**
Olesó áron raktárról - kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG
XI. Kerületben a Feneketlen tónál 120 m²-es és Kamaradórán 200 m²-es lakások bútorozottan vagy üresen kiadóak.
☎ (D) 0049-711-889 33 39 / FAX: 889 52 30.
Magyarország festői környezetében épülő

Minden lapunkban ismertett, de a Magyarországon megjelenő egyéb könyvek is megrendelhetők az alábbi címen:
**KUPA, Distelfinkweg 21,
D-81249 München.**
Üzenetrögzítő / Fax: 0049 89 / 8 64 35 73.

„TÉTÉNY“ Ungarische Spezialitäten
Kreitmayrstr. 26 - 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Badacsonyi Sürkebarát	7,80
Debrői Hárslevelű	6,80
Etyeki Chardonnay	8,80
Alföldi Olaszrizling	6,50
Alföldi Kékfrankos	6,50
Villányi Rosé, Kékóportó	8,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Villányi Cabernet	10,80
Egri Bikavér	9,50
Egri Leányka	7,50
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos	14,50
Tokaji Asszú 4 puttonyos	17,00
Tokaji Asszú 5 puttonyos	20,50
Kecskeméti barackpálinka	29,00
Unikum	29,00
Egri cseresznyepálinka	25,50
Császárkörte	21,50
Diólikőr	0.5 liter 14,50
Címeres barackpálinka	33,00
Sárgabarack-, Málnalikőr	0,5 liter 13,50
Tarhonya, kocka, laskatészta	1 kg 7,00
Májás-, véres hurka, dísnóaszaj	13,00
Tokaszalonna	15,00
Füstöltzalonna	12,00
Friss kolbász	15,00
Házi kolbász	15,00
Téliszalámi	33,00
Szegedi szalámi	30,00
Csabai, Gyulai	27,00
Üvegárut nem szállítunk!	

**Szamosi József munkái:
MAGYAR LEGENDA EMLÉKEI
NYUGATON**
96 o., 15 színes és 10 fekete-fehér képpel.
PASZIÁNSZ
- Csevegések, játékok, napló (1945-46)
172 oldal.
MÚLHATATLAN MÚLT
- Új és régi versek. - 186 oldal.
Egy-egy könyv ára portóval 25,00 DM
(csak bankjegyben)
**Megrendelhető a szerző címén:
Elektrastr. 7 / b. D-81925 München**

**KIADÓHIVATALUNKNÁL KAPHATÓ
VIDEÓKAZETTÁK:**

Teréz - egy közülünk	DM
35 perces film, megjelent Lisieux-i Szent Teréz halálának 100. évfordulójára. VHS-PAL	25,00
Árpád házi Szent Erzsébet létele magyarul vagy németül, 40 perces film, VHS-PAL	25,00
Lourdes 50 perces film, VHS-PAL	30,00
Lourdes-i csodák és gyógyulások Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyulttal. 90 perc, VHS-PAL	30,00

KAZETTÁK:

Lourdes és az evangélium, vigasztalások. Rádiós magyar nyelvű kazetta, 60 perc	10,00
Lourdes-i üzenet - elmékedések dr. Szabó József összeállítás	10,00

KÖNYV:

Lourdes - Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel)	25,00

Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
Redaktion Életünk
Landwehrstr. 66, D-80336 München

**A szerkesztőség fenntartja magának
a jogot, hogy rövidítsen a beküldött
írásokon, leveleken.**

**nyugdíjas telepen 30-46 m²-es apartmanok,
54.000,- DM-től eladó!** Ápolás, étkezés és orvosi kezelés megoldott. Részletes felvilágosítás: Büro-Rohrbacher Építési Vállalkozók, D-94469 Degendorf, Loh Str. 6 vagy D-94526 Metten, Utto Str. 6.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatónak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34 (Sváj)

Budai kertes villában újonnan kialakított kétszobás és másfél szobás, bútorozott komfortos lakás kiadó 40 DM/lakás/naponta. Hoszszabb időre engedély! Parkolás zárt kertben, Telefon: 00-36 1 202 30 25.

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-1763 730 és telefon 0036-1-2750 550. Szeretettel várjuk szállodánkban, mely harmadszor nyerte el az „Év panziója” díjat! Családiás légkör, zöld övezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal - zárt autóparkoló.

ANNEMARIE SCHWARZ hitese tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítás és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is). D-40479 Düsseldorf, Camphausstr. 14. Tel.: (0211) 44 22 40. Fax: (0211) 44 28 16.

Szeretném ha együtt élhetnék szeretetben, egymás iránti felelősséggel, biztonságban. Nagyon örülnék, ha jelentkeznék egy nemdohányzó, független, kultúrát, klasszikus zenét szerető, jómódú férfi, akinek hasonló életcélja van. (Korhatár 57 év). En 47 éves, 160/53, sötét hajú, Münchenben élő, dolgozó nő vagyok. Szívesen résztvennék egy közös jövő kialakításában. Fényképes levelekre válaszolok. Jelige: „Egymás iránti szeretet”.

Minden igényt kielégítő, új nagy családirház Bp.-től 30 km-re, Tökölön, 15.000 m² ipari területtel, jól berendezett autópiacon mellék-épületekkel, műhely stb. öregség miatt eladó! AUTO-TÖKÖL KFT, H-2316 Tököl, Csépi út jobbra. Erd.: Perlei-né, Tel.: 0036/60/349 326.

Közíró tétetik, hogy a kormány bánatára megjelent ADI POP: „Fények a Szívemből” című CD-je 18 csodálatos dallal, többek között „Értük szól azóta a déli harangszó”; Magyar ismeretlen ha most felbrednél; Nincs már csak jó madár; Kiskirályok; Mert ez a birka nép; Parazita induló stb. A 1,5 órás műsor minden nemzeti érzésű magyarnak csodálatos élmény. Hazatelepülőknek vagy Magyarországon, vállalkozni kívánók számára elengedhetetlen előtanulmány. **Mindenki** számára érthető, fülbemászó könnyű dallamok csipős nyelvű szöveg, jó szórakozás. Megrendelhető: UNGAROBLUES MUSIKVERLAG, Éva Jaggi, CH-4705 WANGEN a/A., Friedberg Str.8. Ara: SFR 15,- + portó.

Balaton-Zamárdiban, kettő 2880 m²-es építési saroktelek (jelenleg szőlő) természetvédelmi terület határában, rálátással Tihanyra és a tóra eladó. Erd.: (D) 07022 / 32 436.

Ápolási vagy házvezetőnői állást vállalnék. Telefon: (H) 0036 277 46 79 Jánosné vagy „Ápolás” jellegére a kiadóba.

Székesfehérvár belvárosában 53 m² elsőemeleti, telefonos, felújított, aug. 30-án beköltözhető lakás eladó. Ár: 20 ezer kanadai dollar vagy bútorzattal: 30 ezer kan. dollar. Érdeklődni: 011-36-22-329-191 telefonon vagy Torontóban máj-30-ig. 416-447-6040. számon.

Dél-Magyarországon, gazdálkodásra is alkalmas negymetű ingatlan kedvező feltételek mel-

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

Kedves Olvasóink, időnként közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet a szentmisék helye és ideje után.

AUSZTRIA
Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043/732/6485 32
Bécs: Pázmány, Szombaton este 18,30-kor Boltmannsgasse 14, A-1090 Wien, Tel.: 0043-1-317-36-56, Rektor Veres Árpád
Burgenland/Alsóőrött: Ft. Dr. Galambos Ireneus OSB, Pfarramt Unterwart
Tel.: 0043/33/527 108
Linz: Ft. Bolla Jenő, Ung. Röm. Kath. Seelsorgeamt, Senefelder Str. 6, A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342 586
Graz: Ugri Mihály, Tel.: 0043/316/68 35 08
Klagenfurt: Ft. Bognár Vilmos, Tel.: 0043/4762/580 62

ANGLIA
London: Rev. Mgr. Tüttő György főlelkész, Dusten House, 141, Gunnersbury Avenue, London W3 8LE, Tel.: 0044/81/992 20 54

BELGIUM
Brüsszel: P. Posta Benjamin O.F.M., Mission Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Tel.: 0032/2/6485336, Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amionier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Tel.: 0032/041/233 910

DÁNIA-NORVÉGIA
Rhorváth Kálmán SJ főlelkész, Stenogade 4, DK-1616 Köbenhavn, Tel.: 0045/31/21 85 88

FRANCIAORSZÁG
Párizs: P. Dr. Ruzsik Vilmos CM főlelkész és Ft. Molnár Ottó, Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-55010 Paris, Tel.: 0033/1/42086170

lett eladó. Erd.: Tel.: (D) 0671 / 71841 v. (H) 0036 / 1 / 1374-731.

Szentendrén, zárt udvarban 70 m² ház Garázs-sal, pincével kiadó. Gázfűtés, telefon, TV... - Minden igényt kielégítő berendezés, gépésítés, ágy- emű, edények stb. Napi bér 40 DM. Erd.: Telefon: (CH) 0041/232 18 40 Szőke, (H) 0036/1/1567-413 Foris, este.

ERDELYI hazautazók! Szállás féléton Győrnél. Fűrdőszobás falusi Penzió 12,- DM, Szárföld. Telefon: (H) 0036-96-252 158, délután 5-től, Veress.

Óhajtaná-e mint hazatérő/nyugdíjas a Balaton közelében egy bungalowban élni? 8 bungalowban és 64 személy részére. Egy lakrész ca. 60 nm (1-2 személynek), bútorozva, tv-vel. Lakbér: SF 1.100,- ill. egyenlő más valuta v. Ft.-ban. (Nemzeti Bank napi kurzus) mellékköltségekkel. A bér tartalmaz 3 étkezést, telefonkészüléket (automatikus segélykérővel, takarítást és 24 órán át egészségügyi ügyelettel. Letét: 2 havi lakbér. Más befektetése nincs! Orvosi rendelő, fodrász, üzletek, kiosk, társalgó, billárd a területen. Részletes felvilágosítás: INTERNAT. TOURISTIK-WERBUNG, D-78467 Konstanz, Litzelstetterstr. 17/A, Telefon: (D) 0049-7531 / 97095 (németül) vagy CH-8052 Zürich, Buhnein 3. Telfon/fax: (CH) 0041 - 01/301 42 84 (magyarul vagy más nyelven).

40 éves, értelmiségi nő, angol nyelvtudás továbbfejlesztése céljából munkát vállalna idősebb hölgy mellett, mint társalkodó nő, esetleg gyermeknevelés is lehet. Válaszokat "Ősztlő kezdenék" jellegűre a szerkesztőségbe kérem.

Budapestben élő fogorvos, 46 éves 168 cm magas megismerkedne korban hozzáillő, osztrák, német ill. svájci úrral. Jelige: "Felnőtték a gyerekek, rossz egyedül".

66 éves hölgy keres nyugdíjas, társalkodó nőt hetente egyszer Olchingba. Telefon: 08142/450 195.

Középkorú ápolónő betegápolást, ill. házvezetői munkát vállalna. Telefon: (H) 0036-76/ 416 501 este.

Budapesttől 15 km-re ERDEN, 10 éve épült 80 nm-es alapterületű, 40 nm-es tetőtér beépítéses, teljesen alapinaczott családiház 220 négyszögöl rendezett kerttel eladó! Terasz pergola. Gázsal és padlófűtés. Ara: 10 millió Forint. Érdeklődni: Telefon: (D) 0251/21 17 30.

Székesfehérvár belvárosában 53 nm, 3 szoba, konyha hallos, felújított lakás- teljes új bútorzattal Can.\$ 29.999-ért eladó. 1977 augusztusában beköltözhető. Bevásárlási központ, Iskola, templom, buszközpont csak néhány percre. Tel.: Máj-25-ig Torontó - 416-477-6040, Székesfehérvár-0036/22/329-191.

Siófok-Kiliti, 600 négyszögöles szőlőskert, télen is lakható új házzal eladó. Tel.: (H) 0036-84-3227.

NYARALÓJA A BALATONNÁL? LAKÁSA BUDAPESTEN?

Bizza Partner BT-re a gondozását!

Érdekel? Kérjük hívjon fel.

Tel.: (H) 0036-83-313 580

(Keszthely)

Tel.: (D) 0241-531 53

(Aachen, Németország)

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 STE FOY-LES-LYON, Tel.: 0033/77/850 16 36

HOLLANDIA
Ft. Kondor Tibor, Vasco da Gama Str. 12, NL-5223 RB-HERTOGENBOSCH, Tel.: 0031/73/21 70 57

OLASZORSZÁG
Róma: P. Kovács Angelus Ofm. Kap., Missione Cattolica Ungherese, Via Vittoria Veneto 27, I-00187 Róma, Tel.: 0039/6/48-18-872

SVÉDORSZÁG
Ft. Csúzdil Ilés, Söstrene i Joh.garden, Trollbärsvägen 16, S-42155 V. Frölunda, Tel.: 0046/31/70 90 685.

SVÁJC
Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm Kath. Ungarn-Mission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/1/362 33 03

Bern: Ft. P. Cserháti Ferenc Kálmán OFM, Röm. Kath. Ungarn-Mission, Rainmattstr. 18, CH-3001 Bern, Tel.: 0041/31/381 61 42

Basel: Ft. Poász Lajos, Röm. Kath. Ungarn-Mission St. Elisabeth, Leonhardsstr. 45, CH-4051 Basel, Tel.: 0040/61/271 83 85

..Genf: Ft. Mátyás Imre, Tel.: 00 41/21/64.78 678, Minden hó 1. és 3-ik vasárnapján

Lausanne: Ft. Mátyás Imre, Erd. Tel.: 00 41/21/64 78 678, Minden hó 2-ik és 4-ik vasárnapján

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

ÉLETÜNK

**Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészeg
Landwehrstr. 66 - 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. András Mária †, dr. Bogay Tamás †,
Boór János, dr. Frank Miklós, Ramsay
Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő
szerkesztő) és Vincze András.**

**Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 - D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 25,00 pro Jahr und
nach Übersee mit Luftpost DM 40,00**

ELŐFIZETÉS:
Az Életünk egy helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
I példány ára: 2,50 DM
Előfizetési ár egy évre DM 25,00 vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 40,00
Lapzárta minden hónap 10-én.
Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.
Postbank Niederlassung München:
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarnseelsorge, Sonderkonto „Életünk“.
Erscheint 11 mal im Jahr.

**Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11
D-82256 FÜRSTENFELDBRUCK
Telefon (0 81 41) 61 01 20
Telefax (0 81 41) 60 01 28**

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
ára soronként (kb. 40 betű)	7,00
Jelige portóval	7,00
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
Üzleti-, nyereséges hirdetések soronként	10,00
Nagybetűs (kétsoros) sor	20,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén	10 % kedvezmény
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén	20 % kedvezmény
Egy évi hirdetés esetén	25 % kedvezmény.
Hirdetések határideje minden hónap 10-e, befizetve!	

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsek kontókra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München - Sonderkonto: Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803., BLZ 700 100 80.

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi t e r - j e s z t ő i n k k e l (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, # 18-505 Edmonton Tr. NE AIR-DRIE, Alberta T4B 2J2. Canada. A címére küldött csekken feltüntetendő: „Életünk”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekkeket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40,00 DM-ből 8,00 DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17,00 US \$ + 13 US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon az OTP Bank Budapest VIII. ker. Körzeti fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355 számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi előfizetés híveknek: 1000.-Ft.; lelkészeknek át intenció testimonium a kiadóhivatal címére. Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN BEI. A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének.- Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza!